

**UCHWAŁA NR IV/18/2015
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁYM BORZE
z dnia 4 lutego 2015 r.**

w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 poz.594 z późn. zm.) oraz art. 240 a ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 poz. 885 z późn. zm.)

Rada Miejska w Białym Borze uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się do realizacji program postępowania naprawczego, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białego Boru.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADA MIEJSKA
w Białym Borze
woj. Zachodniopomorskie

Przewodnicząca Rady
Wanda Król
Wanda Król

PROGRAM POSTĘPOWANIA NAPRAWCZEGO
GMINY BIAŁY BÓR

Spis treści:

1. Wstęp.....	str. 3-4
2. Dane źródłowe	str. 4
3. Przyczyny trudnej sytuacji finansowej gminy Biały Bór i działania podejmowane przez gminę przed opracowaniem programu naprawczego.....	str. 4-8
4. Analiza stanu finansów gminy Biały Bór.....	str. 8-24
4.1 Analiza dochodów gminy w latach 2010-2014.....	str. 8-11
4.2 Analiza wydatków gminy w latach 2010-2014.....	str. 11-21
4.3 Przepływy środków pieniężnych gminy w latach 2010-2014.....	str. 21-23
4.4 Zobowiązania gminy na dzień 31.12.2014 r.....	str. 23-24
5. Plan przedsięwzięć naprawczych wraz metodologią ich obliczania ora harmonogramem wdrożenia.....	str. 25-50
5.1. Dochody bieżące	str. 25-34
5.2. Dochody majątkowe	str. 35-39
5.3. Wydatki bieżące	str. 40-46
5.4. Wydatki majątkowe	str. 47-50
6. Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych	str. 50-55
6.1. Wpływ podjętych działań na zmiany roczne dochodów	str. 50-53
6.2. Wpływ podjętych działań na zmiany roczne wydatków	str. 54-55
7. Podsumowanie	str. 56
8. Harmonogram spłaty pożyczki	str. 57
9. Porównanie kredytów i pożyczek przed i po restrukturyzacji zadłużenia gminy	str. 58
10. Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biały Bór na lata 2015-2023 po uwzględnieniu założeń programu postępowania naprawczego	str. 59-61

1. Wstęp

Celem niniejszego programu postępowania naprawczego jest wdrożenie działań, które spowodują poprawę płynności finansowej gminy, poprawią jej sytuację finansową, poprzez wdrożenie działań oszczędnościowych. W programie zawarto kompleksową analizę dochodów i wydatków gminy w latach 2010-2014, analizę zadłużenia gminy na 31 grudnia 2014 roku. Wszystkie działania podjęte w ramach niniejszego programu będą zmierzały do ustabilizowania gospodarki finansowej gminy.

Gmina przygotowując program naprawczy musi zastosować się do zapisów art. 240a ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jeśli gmina nie może uchwalić budżetu i wieloletniej prognozy finansowej, to przystępuje do opracowania programu postępowania naprawczego. Zgodnie z ust. 3 program zawiera w szczególności:

1. analizę stanu finansów jednostki samorządu terytorialnego, w tym określenie przyczyn zagrożeń realizacji zadań publicznych;
2. plan przedsięwzięć naprawczych, wraz z harmonogramem ich wprowadzania, zmierzających do usunięcia zagrożenia niemożliwości uchwalenia budżetu oraz zachowania relacji określonej w art. 242-244;
3. przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych, wraz z określeniem sposobu ich obliczania.

W okresie realizacji postępowania naprawczego jednostka samorządu terytorialnego:

- nie może podejmować nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych;
- nie może udzielać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego;
- nie może udzielać poręczeń, gwarancji i pożyczek;
- nie może ponosić wydatków na promocję jednostki;
- nie może tworzyć funduszu sołeckiego;
- ogranicza realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych;
- począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym został przyjęty program postępowania naprawczego, do dnia zakończenia postępowania naprawczego wysokość wydatków
 - na diety radnych;
 - na wynagrodzenia zarządu jednostki samorządu terytorialnego

nie może przekroczyć wysokości wydatków z tego tytułu z roku poprzedzającego rok, w którym została przyjęta uchwała w sprawie programu postępowania naprawczego.

Dla poprawienia sytuacji finansowej gmina może wnioskować o udzielenie pożyczki z budżetu państwa, co zostało uregulowane w art. 224 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Zgodnie z tymi zapisami:

1. jednostce samorządu terytorialnego może zostać udzielona pożyczka z budżetu państwa, jeżeli:
 - 1) jednostka samorządu terytorialnego realizuje postępowanie naprawcze lub przystępuje do jego realizacji,

- 2) z analizy programu postępowania naprawczego wynika, że w stopniu wysoce prawdopodobnym:
- a) nastąpi poprawa sytuacji finansowej tej jednostki oraz skuteczności w wykonywaniu jej ustawowych zadań,
 - b) zachowane zostaną zasady określone w art. 242-244, na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki,
 - c) zapewniona zostanie spłata pożyczki wraz z odsetkami.

Szczegółowy zakres danych zawartych we wniosku o udzielenie pożyczki wraz z wykazem dokumentów dołączanych do wniosku oraz rodzaje i zakres przyjmowanych zabezpieczeń zostało uregulowane w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 roku w sprawie pożyczek z budżetu państwa udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych (Dz.U. z 2010 roku Nr 257 poz.1730).

2. Dane źródłowe

Analizy dokonane w niniejszym programie zostały oparte na:

- Sprawozdaniach rocznych Rb-27S i Rb-28S za okres 2010-2013;
- Sprawozdania miesięczne Rb- 27S za Rb- 28S za grudzień 2014 rok;
- Sprawozdań z wykonania budżetu za lata 2010-2013;
- Wieloletniej prognozie finansowej gminy Biały Bór na lata 2014-2023;
- Danych w zakresie zobowiązań finansowych gminy wraz z harmonogramem spłat według stanu na 31.12.2014 r.

3. Przyczyny trudnej sytuacji finansowej gminy Biały Bór i działania podejmowane przez gminę przed opracowaniem programu naprawczego

Należy stwierdzić, że sytuacja finansowa gminy w żadnym roku nie była dobra. Funkcjonowanie gminy w dużej mierze było oparte na bieżących dochodach z tytułu grzywien, co w długoletniej perspektywie nie powinno stanowić o kształtowaniu na ich podstawie polityki wydatków oraz inwestycji.

Od 2006 roku gmina realizowała swoje zadania bazując na kredytach, które zaciągano aby spłacać wcześniejsze zobowiązania oraz by pokryć wydatki realizowane w zakresie inwestycji.

Do roku 2011 spłatę kredytów zapewniały wspomniane wcześniej dochody z tytułu grzywien i mandatów. Spadek tych dochodów zachwiał nie tylko płynnością finansową, ale również zaczął stanowić problem w zakresie bieżącego funkcjonowania zbudowanego w latach wcześniejszych systemu.

Należy stwierdzić, iż w zakresie wykonywania zadań na rzecz swoich mieszkańców, gmina wykonała wiele zadań, które są społecznie uzasadnione, ale stanowią tylko obciążenie dla budżetu i nigdy nie będą opłacalne, ponieważ nie są to zadania generujące dochody.

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego funkcjonująca w obszarze miejsko-wiejskim o społecznym charakterze terenu postpegeerowskiego, bez wykształconego przemysłu oraz przy ograniczonym rynku usług, w dużej mierze stała się realizatorem zadań z zakresu opiekuńczo-społecznych.

Wybudowano, lub zmodernizowano 16 świetlic wiejskich. Zbudowano kompleksowy system zabezpieczenia ppoż wraz z całą infrastrukturą. Utrzymywano system oświaty w formie, która ekonomicznie jest nieuzasadniona, ale z punktu widzenia społecznego niezwykle konieczna. System szkolny jest szczególny, ze względu na swoją różnorodność. W gminie funkcjonują obiekty szkolne w Białym Borze (szkoła podstawowa i gimnazjum), w Sępólnie Wielkim (szkoła podstawowa), w Drzonowie (szkoła podstawowa). Ponadto w Białym Borze funkcjonuje szkoła mniejszości ukraińskiej (szkoła podstawowa i gimnazjum).

Zbudowano bardzo nowoczesny i przeszacowany system wodociągów i kanalizacji. Wybudowane sieci są zbyt duże w stosunku do ilości mieszkańców, co przekłada się na potężny koszt utrzymania sieci, jak i spłaty inwestycji.

Działania w zakresie ochrony środowiska okazały się problemem determinującym problemy finansowe gminy. Dopłaty do wody i ścieków w wysokości średniorocznie 2 milionów złotych stanowią obciążenie, którego 25 milionowy budżet nie jest w stanie wytrzymać, szczególnie w sytuacji, w której dochody oparte były na grzywnach i mandatach.

Można ustalić, że przyczyny złej kondycji finansowej gminy skupiają się w trzech aspektach. Dużych wydatkach związanych z realizacją zadań społecznych – wybudowaniem i w chwili obecnej utrzymaniem stworzonej infrastruktury. Dużych wydatkach inwestycyjnych skupiających się głównie na infrastrukturze drogowej (tylko w ramach programu tzw. schetynówek zrealizowano 4 zadania). Zbudowano drogi, ulice i parkingi: w miejscowości Białý Bór, Grabowo, Drzonowo, Świerszczewo, Stepień.

Zbudowano i zmodernizowano 5 boisk piłkarskich. Wybudowano kompleks sportowy przy Zespole Szkół nr 1. Kompleksowo zmodernizowano obiekty wszystkich szkół i przedszkola, domu kultury, urzędu miejskiego – dokonano pełnych termomodernizacji i kompleksowych remontów.

Większość z tych inwestycji była realizowana w oparciu o kredyty, których spłata miała być realizowana z dochodów bieżących, których obecnie nie ma.

Zwiększanie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości oraz udziału w podatkach CIT i PIT okazało się niemożliwe ze względu na protesty, które doprowadziły do likwidacji zakładu produkującego pelet, wycofania się zakładu SKANSKA z zakupu inwestycyjnych nieruchomości należących do gminy i wycofania się z inwestycji budowy wytwórni mas bitumicznych, oraz skutecznym wstrzymaniu procesu inwestycyjnego z zakresu energetyki odnawialnej (budowy farmy wiatrowej).

Wszystkie te społeczne czynniki przyczyniły się do utraty dochodów rzędu 4,5 miliona złotych jednorazowo i 3,5 miliona rocznie tytułem podatków i opłat, co stanowi dziś problem, którego efektem jest konieczność wdrożenia programu naprawczego.

Istotną przyczyną problemów finansowych gminy, jest poziom podatków lokalnych, utrzymywanych przez lata na niskim poziomie. Polityka podatkowa podyktowana była słabą kondycją finansową mieszkańców.

Długotrwale bezrobocie i starzejące się społeczeństwo stanowi o zwiększeniu się wydatków na opiekę społeczną.

Istotnym problemem związanym z krótkotrwałą płynnością okazuje się niska skuteczność prawna pobierania opłat związanych z realizowaniem na rzecz mieszkańców usług w postaci dostarczania wody, odbioru ścieków i śmieci, opłat czynszowych w mieszkaniach komunalnych i socjalnych.

Reasumując przyczyny złej kondycji finansowej można stwierdzić, że najważniejsze przyczyny to:

- 1) System instytucji publicznych (w tym oświatowo opiekuńczych) jest dość nadmiernie rozbudowany.
- 2) Skala inwestycji i potrzeb przekroczyła możliwość finansową ich spłaty.
- 3) Stale malejące dochody, wynikające z tytułu braku wpływów z inwestycji, które są społecznie nieakceptowane.
- 4) Oparcie systemu dochodów na źródle jakim są mandaty i grzywny.
- 5) Wzrost ilości nakładanych na gminę zadań bez wsparcia finansowego ze strony budżetu Państwa.

Rozumiejąc skalę potrzeb i pogarszającą się sytuację należy także powiedzieć, że gmina pracowała już przez ostatnie półtora roku na poprawę sytuacji finansowej gminy. Podejmowała różne działania, należy tu wymienić przede wszystkim:

1. Restrukturyzację zadłużenia gminy w 2013 roku, poprzez emisję obligacji na kwotę 12.650.000 zł. Dzięki czemu spłacono droższe kredyty tańszymi obligacjami. Emisja była dokonana w sierpniu 2013 roku, a pomimo tego, i tak gmina zaoszczędziła na zapłacie odsetek kwotę 92.472 zł w stosunku do pierwotnie zakładanego planu. Dzięki emisji obligacji inaczej rozłożono terminarz spłat rat.
2. W ciągu 2014 roku zmniejszono zatrudnienie w straży miejskiej o 4 osoby, z tym, że 1 osoba została przeniesiona do referatu finansowo-księgowego, w miejsce jednego pracownika, który się zwolnił. W związku z czym oszczędność roczna wyniosła 113.223,23 zł.
3. Wynagrodzenia w urzędzie zostały zamrożone już od 3 lat.
4. Rezygnacja Burmistrza z ryczałtu samochodowego za przejazdy po terenie gminy to oszczędność w 2014 roku w wysokości 2.507,34 zł. W latach kolejnych 3.008,88 zł
5. Odebranie ryczałtu samochodowego niektórym pracownikom spowodowało oszczędność w 2014 roku w wysokości 4.843,74 zł, a w kolejnych latach 6.017,76 zł.
6. Odebranie dyrektorom podległych jednostek ryczałtów samochodowych dało oszczędność w 2014 roku 4.235,91 zł, a w latach kolejnych 8.0263,68 zł.
7. Dwóch pracowników od 2014 roku zrezygnowało z ryczałtu telefonicznego, co dało oszczędność 1.200 zł.

8. Nie zatrudniono zastępcy Burmistrza, przez co więcej obowiązków spoczęło na Burmistrzu. Dzięki czemu zaoszczędzono ok. 120.000 zł.
9. Nie zatrudniono dodatkowo żadnej osoby do obsługi opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Prace rozdzielono pomiędzy pracujących urzędników, czyniąc przy tym niewielkie regulacje płacowe. W przypadku zatrudnienia dodatkowej osoby koszty wzrosłyby o ok. 40.000 zł.
10. Zreorganizowano sieć szkół - Szkoły Podstawowe w Drzonowie i Sępólnie Wielkim od 1 września 2013 roku stały się filiami Zespołu Szkół Nr 1 w Białym Borze. Dzięki temu działaniu zmniejszył się 1 etat dyrektorski. Nauczyciele także mają zmienione angaże, co wpłynie na brak części etatów w poszczególnych szkołach, a dalej powinno przełożyć się na oszczędności na wynagrodzeniach i na wypłacie jednorazowego dodatku uzupełniającego. Niestety tych oszczędności nie było widać w 2013 roku, ponieważ zmiany obowiązywały dopiero od 01 września, a Dyrektorowi, w związku z zakończeniem pracy należało wypłacić odprawę.
Na wynagrodzenia w Zespole Szkół Nr 1 wydatkowano w 2014 roku łącznie 4.905.820,62 zł, w tym 20.644 zł wynagrodzenia bezosobowe nauczycieli sfinansowane w 100% ze środków unijnych. Był to wydatek jednorazowy w 2014 roku. A zatem pomniejszając, na wynagrodzenia wydano 4.885.176,62 zł. Dla porównania w 2013 roku wydano 4.886.239,94 zł.
11. Zmiany w arkuszach organizacyjnych szkół spowodowały także brak konieczności ponoszenia wydatków w 2015 roku na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego nauczycieli (art. 30a Karty Nauczyciela).
12. Od września 2014 roku zreorganizowano dowóz uczniów. Sprzedano szkolnego gimbusa za kwotę 178.350 zł. Oszczędność w 2014 roku w stosunku do 2013 roku wyniosła 12.364,68 zł. A zatem rok 2014 zakończył się dodatnim wynikiem finansowym w tym zakresie w wysokości 190.714,68 zł. Należy także zauważyć, że gdyby gmina nie sprzedała 6-letniego autobusu to koszty naprawy byłyby coraz wyższe. Działanie to uznaje się za jak najbardziej celowe także z tego względu na to, że gmina dowożąc dzieci na swój koszt musiała w 100% pokryć wszystkie wydatki, a przewoźnicy „publiczni” otrzymują dotację z Urzędu Marszałkowskiego, co powoduje, że bilety są tańsze. Na 2015 i 2016 rok działanie przyniesie oszczędność w wysokości po 75.386,75 zł w każdym roku. A zatem tym działaniem gmina wygenerowała oszczędność w łącznej wysokości 341.488,18 zł.
13. Kolejnym działaniem, jakie podjęła gmina w 2014 roku było oddanie stołówki szkolnej w ajencję. Został ogłoszony przetarg, w wyniku którego wyłoniono wykonawcę. Do utrzymania stołówki gmina dołożyła w 2013 roku 102.289,75 zł. Ponadto do pomocy w przedszkolu zatrudniano 4 osoby przez 10 m-cy, co tworzyło koszty w wysokości 90.120 zł. Łączny koszt wynosił 192.409,75 zł. Po przetargu, Panie pracujące na stołówce szkolnej zatrudniono w przedszkolu, dzięki czemu nie było już potrzeby dodatkowego zatrudniania na

10 m-cy. Roczny dochód z agencji wynosi 18.745,20 zł i refundacja mediów ok. 32.400 zł.
Reasumując roczna oszczędność gminy w tym zakresie wyniesie 243.554,95 zł.

4. Analiza stanu finansów gminy Biały Bór

4.1 Analiza dochodów gminy w latach 2010-2014

Analizując dochody gminy Biały Bór w latach 2010 – 2014 należy stwierdzić, że dochody ogółem na przełomie tych lat spadły o 3.177.903,05 zł. Jak dla budżetu gminy jest to spora kwota dochodów. Głównie różnica wynika ze spadku dochodów bieżących gminy, co można zauważyć w tabeli nr 1.

Tabela Nr 1. Dochody Gminy Biały Bór w latach 2010-2014

Lp.	Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
I.	DOCHODY OGÓŁEM	28 178 519,32	26 280 294,95	25 925 830,83	24 372 191,25	25 000 616,27
	w tym:					
I.	DOCHODY BIEŻĄCE:	24 843 629,86	24 152 567,05	23 869 606,54	22 722 480,64	21 912 078,02
a)	dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych	1 241 498,00	1 401 930,00	2 097 112,00	1 489 729,00	1 680 147,00
b)	dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych	8 942,80	15 844,40	31 792,59	14 254,74	4 562,73
c)	podatki i opłaty lokalne	3 887 842,16	3 899 832,94	4 293 241,18	4 248 078,12	4 889 309,30
d)	subwencje ogólne	6 959 336,00	7 251 031,00	6 829 404,00	7 157 352,00	6 406 070,00
e)	dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	4 493 769,33	4 294 000,56	4 562 029,07	4 400 346,07	4 841 378,44
f)	pozostałe	8 252 241,57	7 289 928,15	6 056 027,70	5 412 720,71	4 090 61
2.	DOCHODY MAJĄTKOWE:	3 334 889,46	2 127 727,90	2 056 224,29	1 649 710,61	3 088 538,25
a)	sprzedaż majątku	479 172,73	469 647,40	79 252,26	145 711,78	744 215,67
b)	dotacje celowe na inwestycje	2 855 716,73	1 658 080,50	1 976 972,03	1 503 998,83	2 344 322,58

Opracowanie własne

Wykonanie dochodów za 2014 rok zostały wykazane na podstawie sprawozdania Rb-28S za grudzień 2014 roku.

Wykres Nr 1. Dochody Gminy Biały Bór w latach 2010-2014

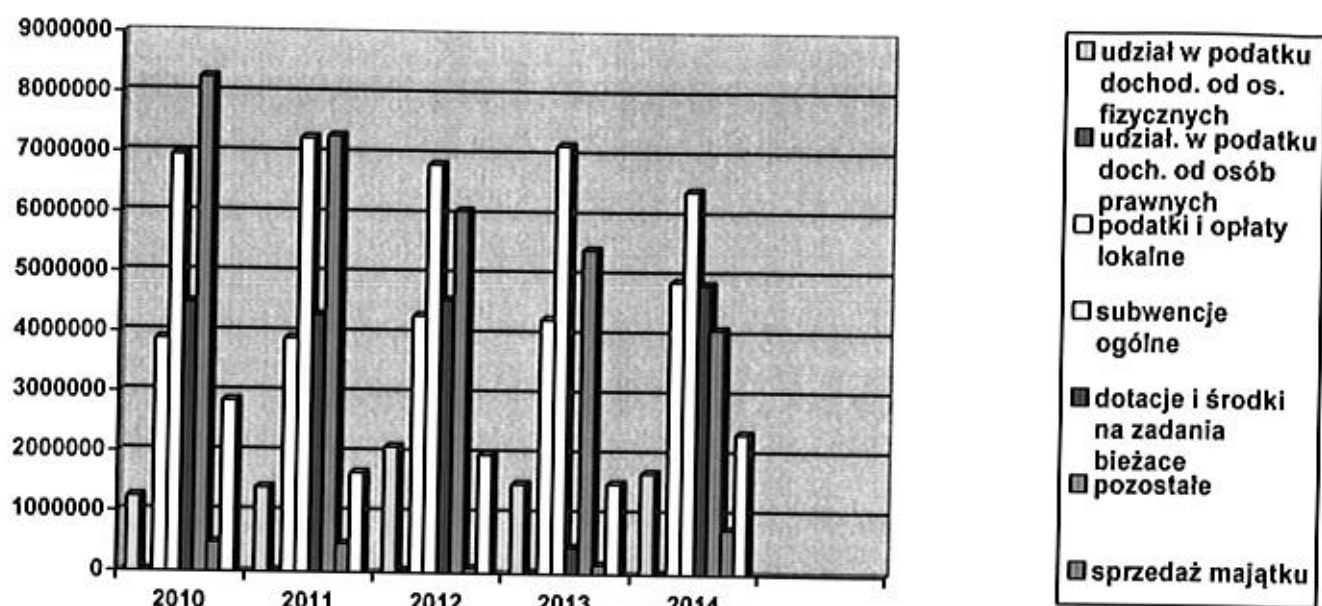

Tabela Nr 2. Struktura głównych źródeł dochodów gminy w latach 2010-2014

Lp.	Główne źródła dochodów gminy	2010	2011	2012	2013	2014*	Średnia
1	Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne	7 623 966,54	6 476 879,68	4 967 780,88	3 586 745,66	2 693 128,74	5 069 700,31
2	Subwencje ogólne z budżetu państwa	6 959 336,00	7 251 031,00	6 829 404,00	7 157 352,00	6 406 070,00	6 920 638,61
3	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami	2 578 923,92	2 760 389,36	2 768 537,16	2 730 329,93	2 889 073,99	2 745 450,87
4	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	1 509 614,49	1 353 537,00	1 408 415,91	1 694 579,39	1 695 760,92	1 532 381,54
5	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa i innych źródeł na zadania bieżące związane z realizacją projektów par.200 i 232	405 230,92	180 074,20	385 076,00	280 899,25	256 543,53	301 564,71
6	Podatek od nieruchomości	2 339 695,14	2 281 178,97	2 635 721,05	2 359 125,32	2 526 228,19	2 428 389,71
7	Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	1 241 498,00	1 401 930,00	2 097 112,00	1 489 729,00	1 680 147,00	1 582 083,21
8	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	698 235,80	793 420,40	577 576,00	676 202,76	859 654,74	721 017,91
9	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	116 405,21	201 967,52	427 252,35	486 367,75	569 264,75	360 251,51

10	Wpływy z różnych dochodów par. 097	62 054,72	62 836,29	99 892,23	671 630,90	434 769,10	266 236,65
11	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jst na podstawie odrębnych ustaw par. 049 (m.in. zajęcie pasa drogowego, "opłata śmieciowa")	38 223,02	38 685,10	42 121,73	260 414,70	513 738,22	178 636,55
12	Dotacje celowe na inwestycje	2 855 716,73	1 658 080,50	1 976 972,03	1 503 998,83	2 344 322,58	2 067 818,13
13	Sprzedaż majątku	479 172,73	469 647,40	79 252,26	145 711,78	744 215,67	383 599,97

Opracowanie własne

*Wykonanie dochodów za 2014 rok zostały wykazane na podstawie sprawozdania Rb-28S za grudzień 2014 roku.

Tabela Nr 3. Procentowy udział głównych źródeł dochodów gminy w latach 2010-2014

Lp.	Źródła dochodów gminy	2010	2011	2012	2013	2014	Średni udział
1	Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne	27,06	24,65	19,16	14,72	10,81	19,28
2	Subwencje ogólne z budżetu państwa	24,70	27,59	26,34	29,37	25,71	26,74
3	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami	9,15	10,50	10,68	11,20	11,56	10,62
4	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin	5,36	5,15	5,43	6,95	6,78	5,93
5	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa i innych źródeł na zadania bieżące związane z realizacją projektów par.200 i 232	1,44	0,68	1,49	1,15	1,03	1,16
6	Podatek od nieruchomości	8,30	8,68	10,17	9,68	10,14	9,39
7	Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	4,41	5,33	8,09	6,11	6,74	6,14
8	Wpływy z opłaty eksploatacyjnej	2,48	3,02	2,23	2,77	3,45	2,79
9	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	0,41	0,77	1,65	2,00	2,28	1,42
10	Wpływy z różnych dochodów par. 097	0,22	0,24	0,39	2,76	1,74	1,07
11	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jst na podstawie odrębnych ustaw par. 048 (m.in. zajęcie pasa drogowego, "opłata śmieciowa")	0,14	0,15	0,16	1,07	2,06	0,72
12	Dotacje celowe na inwestycje	10,13	6,31	7,62	6,17	9,41	7,93
13	Sprzedaż majątku	1,70	1,79	0,31	0,60	2,99	1,48

Opracowanie własne

Jak wynika z powyższych dwóch tabel największy udział procentowy w dochodach gminy w latach 2010- 2014 stanowiły przede wszystkim grzywny, mandaty i inne kary pieniężne, subwencje ogólne, dotacje celowe na zadania zlecone, podatek od nieruchomości, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wszystkie wymienione źródła dochodów przyjmowały bardzo podobny poziom przez te lata, za wyjątkiem pozycji grzywny, mandaty i inne kary pieniężne. Tu trzeba wskazać bardzo dużą tendencję spadkową, bo aż o 5 mln zł.

W związku z obowiązującą perspektywą unijnych dofinansowań w latach 2010- 2014 wysokość dotacji celowych pozyskanych na inwestycje także pozostawała na podobnym poziomie, z niewielkimi różnicami w 2011 i 2013 roku.

Należy wskazać także na zdarzenia jednorazowe, które miały miejsce w 2013 i 2014 roku z tytułu zwrotu podatku VAT, odpowiednio w wysokości 582.899 zł i 177.208 zł, oraz z tytułu odszkodowań w 2013 roku 25.703 zł i w 2014 roku 175.675,03 zł.

Tabela Nr 4 . Dynamika dochodów dla gminy Biały Bór w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Dynamika dochodów ogółem	-	93,26%	98,65%	94,01%	102,58%
Dynamika dochodów bieżących	-	97,22%	98,83%	95,19%	96,43%
Dynamika dochodów majątkowych	-	63,80%	96,64%	80,23%	187,22%
Dynamika dochodów ogółem na mieszkańca	-	4 859,52	4 818,03	4 529,31	4 677,38
Dynamika dochodów bieżących na mieszkańca	-	4 466,08	4 435,91	4 222,72	4 099,55

Opracowanie własne

Znaczący wpływ na nie zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych miał m.in. duży spadek dochodów ogółem w 2013 roku, bo aż o 1.553 tys. zł w stosunku do 2012 roku oraz niski poziom sprzedaży mienia w 2012 i 2013 roku, który wynosił odpowiednio 79.252,26 zł i 145.711,26 zł.

4.2 Analiza wydatków gminy w latach 2010-2014

Analiza wydatków gminy Biały Bór została oparta na latach 2010- 2014. W tabeli Nr 5 przedstawione zostały wydatki gminy według działów klasyfikacji budżetowej.

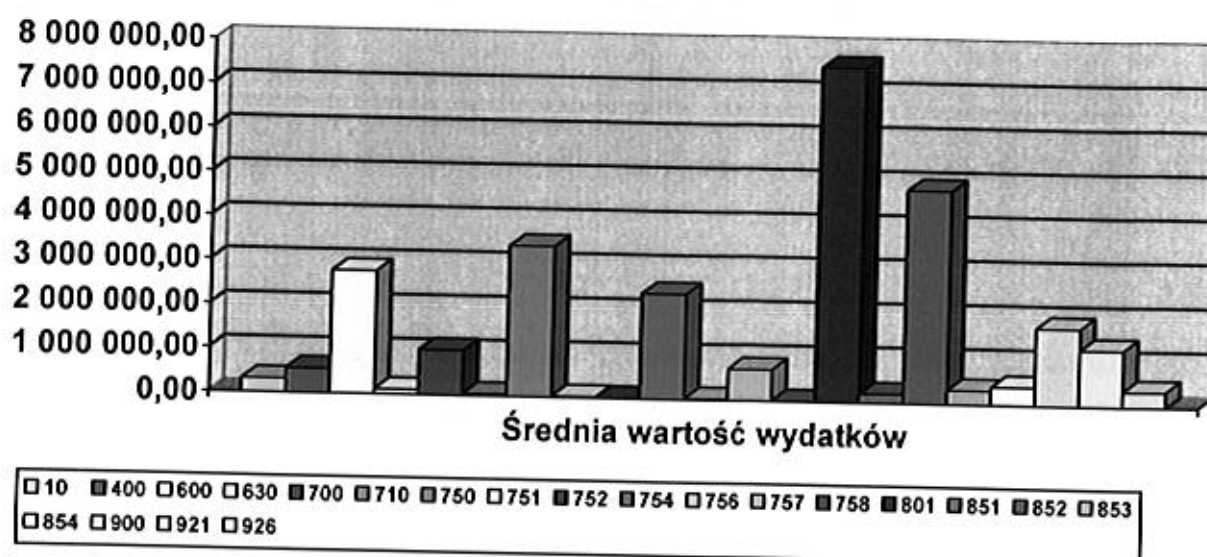
Tabela Nr 5. Wydatki Gminy Biały Bór według działów w latach 2010-2014

w złotych

Dział	Nazwa działu	2010	2011	2012	2013	2014	Średnia
1	2	4	5	6	7	8	9
Ogółem		29 821 062,88	29 532 191,44	27 688 575,59	25 693 880,05	27 503 344,63	28 047 810,92
010	Rolnictwo i łowiectwo	280 683,97	322 427,15	298 334,10	290 239,57	347 371,44	307 811,2
400	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	348 760,66	547 492,89	554 111,14	564 041,89	726 190,86	548 119,5
600	Transport i łączność	4 467 047,73	4 471 018,95	2 344 176,12	844 543,81	1 785 135,38	2 782 384,4
630	Turystyka	80 884,47	74 808,60	127 756,30	96 210,45	135 921,18	103 116,2
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 433 212,13	881 496,22	744 186,96	1 189 052,23	830 676,70	1 015 724,8
710	Działalność usługowa	62 775,16	54 711,45	21 173,85	25 840,72	33 394,18	39 579,1
750	Administracja publiczna	3 745 776,66	3 341 227,52	3 811 369,11	2 835 723,03	3 305 229,84	3 407 865,2
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	28 561,71	10 914,00	906,00	10 492,95	42 040,74	18 583,1
752	Obrona narodowa	1 467,59	282,74	0,00	0,00	0,00	350,1
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 538 132,86	2 909 184,31	2 859 768,05	1 826 835,41	1 822 601,76	2 391 304,5
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	48 644,17	43 888,28	0,00	0,00	0,00	18 506,5
757	Obsługa długu publicznego	450 442,40	769 945,58	837 371,42	737 827,46	663 383,22	701 794,0
758	Różne rozliczenia	3 989,70	3 366,67	2 258,83	3 631,80	208,00	2 691,0
801	Oświata i wychowanie	7 598 181,55	7 874 615,70	7 203 149,06	7 515 239,28	7 684 538,51	7 575 144,8
851	Ochrona zdrowia	109 960,37	119 293,99	142 782,55	330 903,17	310 398,43	67,7
852	Pomoc społeczna	4 440 510,00	4 621 941,44	4 846 383,68	5 122 171,76	5 087 966,87	4 823 794,8
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	164 703,60	180 574,20	285 459,00	230 999,25	736 734,33	319 694,1
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	419 510,53	437 587,52	437 145,09	409 400,67	298 210,61	410 370,9
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 225 030,41	1 057 190,58	1 690 618,68	2 295 264,99	2 516 800,38	1 756 981,0
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 898 703,32	1 414 283,66	1 123 213,40	1 082 352,32	856 620,09	1 275 034,8
926	Kultura fizyczna i sport	474 083,89	395 939,99	258 412,25	283 109,29	319 922,11	346 293,5

Opracowanie własne

Wykres Nr 3. Średnia wartość wydatków gminy w latach 2010-2014 według działów

Jak wynika z wykresu Nr 3 patrząc na średnią wartość wydatków w latach 2010- 2014 najbardziej kosztotwórczymi działami w budżecie gminy jest 5 działów. Wśród nich należy wyróżnić oświatę i wychowanie, pomoc społeczną, administrację publiczną, transport i łączność oraz bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa. Oczywiście analizując dane ujęte w tabeli nr 5 można zauważyć, że średnia wartość z pięciu lat wypacza nieco wartości niektórych działów w poszczególnych latach. Dotyczy to głównie działu 600 – Transport i łączność, działu 754- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa oraz działu 900- gospodarka komunalna i ochrona środowiska. Rzeczywiście wydatki na te działy powinny być wymienione w przedstawionej kolejności w latach 2010-2012, ale analizując okres 2013-2014 to zmienia się kolejność wysokości wydatkowanych środków na te działy. Zdecydowanie pierwszym działem z pośród tych trzech jest gospodarka komunalna i ochrona środowiska, co wiąże się m.in. z nowym zadaniem, jakie narzucono gminom, czyli obsługa „gospodarki śmieciowej” oraz inwestycjami z zakresu ochrony środowiska, następnie należy wymienić bezpieczeństwo publiczne, czyli funkcjonowanie straży miejskiej i ochotniczych straży pożarnych, a dopiero, jako trzeci dział transport i łączność. Wahania w dziale transport i łączność wynikają głównie z faktu wielkości inwestycji drogowych wykonywanych w poszczególnych latach.

Trzeba zauważyć, że pięć największych działów stanowi średnio prawie 75% wartości całego budżetu.

Osobnej analizie poddano wydatki gminy w latach 2010-2014 w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. O ile wydatki bieżące należy przeanalizować pod kątem ich zmian, a tyle wydatki majątkowe charakteryzują się odrębną specyfiką i zależą od potrzeb społecznych, możliwości pozyskania środków unijnych i możliwości finansowych gminy.

Wśród wydatków bieżących wyszczególniono następujące grupy: wynagrodzenia wraz pochodnymi, wydatki na obsługę długu, pozostałe wydatki bieżące oraz poręczenia i gwarancje. Analizując wydatki

bieżące należy zauważyć, że w badanym okresie kształtowały się na poziomie pomiędzy 20,81 mln zł, a 24,11 mln zł. W latach 2010-2012 wydatki bieżące znacznie rosły. Wzrost wynosił prawie 3,3 mln zł. Wpływ na to miały m.in. wzrastające koszty utrzymania szkół, przy jednoczesnym spadku ilości dzieci, podwyżki gwarantowane przez Kartę nauczyciela, w wysokości od września 2011 roku o 7%, a od września 2012 roku o 3,8%, co dalej miało przełożenie na wysokość wynagrodzeń ogółem. Ponadto wśród przyczyn wzrostu wydatków bieżących należy także wymienić rosnące wydatki na pomoc społeczną, a także koszty związane z utrzymaniem straży miejskiej oraz koszty obsługi długu.

Działania oszczędnościowe podejmowane przez władze gminy już od 2013 pozwoliły na zmniejszenie wydatków bieżących. Jednak nie należy na tym poprzestawać i trzeba dalej dążyć do zmniejszania wydatków, w celu zapewnienia gminie stabilnej gospodarki finansowej. Warto podkreślić fakt, zmniejszającej się kwoty wydatkowanej na obsługę długu publicznego. W 2012 roku wydatki te wynosiły 887.371,42 zł, w tym na odsetki 874.621,42 zł, a w 2014 roku koszt obsługi długu wynosił 663.383,22 zł, w tym odsetki 637.383,22 zł. Zmniejszająca się wysokość odsetek była możliwa dzięki restrukturyzacji zadłużenia gminy poprzez emisję obligacji w sierpniu 2013 roku. Działanie to pozwoliło gminie spłacić kredyty, których marża sięgała 2,14% i zastąpić obligacjami o marży 1,5%. Drugim pozytywnym działaniem emisji obligacji było inne rozłożenie spłat w latach 2014-2023, widząc już wtedy, że lata 2014-2017 będą trudnymi latami dla gminy Biały Bór.

Tabela Nr 6. Wydatki Gminy Biały Bór w latach 2010-2014

Lp.	Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014*
I.	WYDATKI OGÓŁEM	29 821 062,88	29 532 191,44	27 688 575,59	25 693 880,05	27 503 344,63
1.	WYDATKI BIEŻĄCE	20 810 345,98	21 975 244,67	24 107 246,49	22 853 223,96	23 948 152,43
a)	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	9 120 153,42	9 666 917,84	10 626 323,92	10 538 118,87	10 739 373,74
b)	Pozostałe bieżące	11 239 750,16	11 538 381,25	12 593 551,15	11 577 277,63	12 545 395,47
c)	Obsługa długu	450 442,40	769 945,58	887 371,42	737 827,46	663 383,22
d)	Poręczenia i gwarancje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	WYDATKI MAJĄTKOWE	9 010 716,90	7 556 946,77	3 581 329,10	2 840 656,09	3 555 192,20
II.	WYNIK BUDŻETU	-1 642 543,56	-3 251 896,49	-1 762 744,76	-1 321 688,80	-2 502 728,36

Opracowanie własne

* dane przyjęto na podstawie sprawozdań za grudzień 2014 r.

Tabela Nr 7. Dynamika wydatków gminy w latach 2010-2015

Wyszczególnienie	2010	2011/2010	2012/2011	2013/2012	2014/2013	2015/2014*
Dynamika wydatków ogółem	-	99,03%	93,76%	92,80%	107,04%	86,82%
Dynamika wydatków bieżących	-	105,60%	109,70%	94,80%	104,79%	93,69%
Dynamika wydatków majątkowych	-	83,87%	47,39%	79,32%	125,15%	40,51%

Dynamika wydatków ogółem na mieszkańca	5 665,10	5 460,83	5 145,62	4 774,93	5 145,62	4 467,27
Dynamika wydatków bieżących na mieszkańca	3 953,33	4 063,47	4 480,07	6 381,80	4 480,48	4 197,84
Dynamika wydatków majątkowych na mieszkańca	1 711,76	1 397,36	665,55	527,90	665,14	269,43

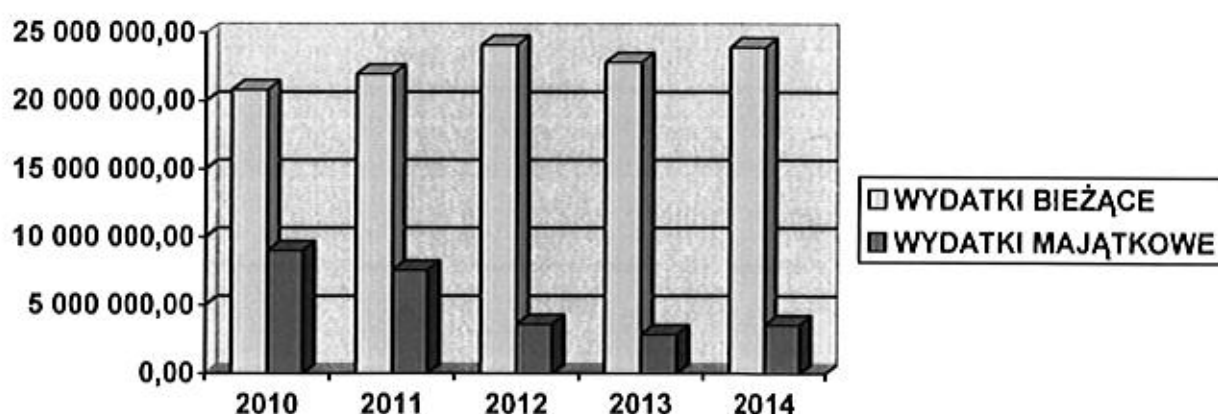
Opracowanie własne

* do obliczenia dynamiki wydatków na mieszkańca dla 2015 roku przyjęto stan mieszkańców na dzień 31.12.2014 r.

Wydatki majątkowe gminy stanowiły w poszczególnych latach, a zwłaszcza w 2010 i 2011 roku, znaczną pozycję w budżecie gminy. W związku z nową perspektywą pozyskiwania środków unijnych w latach 2010 – 2014 oraz dużymi oczekiwaniami społecznymi, gmina w analizowanym okresie bardzo dużo lokowała pieniędzy w inwestycje. W związku z długim procesem zwrotu środków unijnych, gmina musiała najpierw zapewnić środki w budżecie. Na zwroty dotacji do niektórych inwestycji gmina czekała nawet 2 lata. Standardem natomiast było oczekiwanie rok na wpływ środków, ponieważ wiązało się to ze złożeniem wniosku o płatność po zakończeniu inwestycji i kontrolą instytucji dofinansowujących. Oczywiście gmina poszukiwała korzystnych pożyczek wyprzedzających refundację np. z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, czy Wojewódzkiego Funduszu. Oprocentowanie tych pożyczek wynosiło 3%, a w przypadku innych kredytów ok. 4,5%, na co miał wpływ poziom stawki WIBOR, wchodzącej w skład oprocentowania.

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się wydatków bieżących i majątkowych gminy na przestrzeni lat 2010 – 2014.

Wykres Nr 4. Wydatki bieżące i majątkowe gminy Biały Bór w latach 2010-2014

W związku z tym, że najbardziej kosztotwórczymi działami w budżecie gminy jest oświata i wychowania, pomoc społeczna i administracja publiczna, przeanalizujemy szczegółowo te wydatki.

DZIAŁ 801- OŚWIATA I WYCHOWANIE

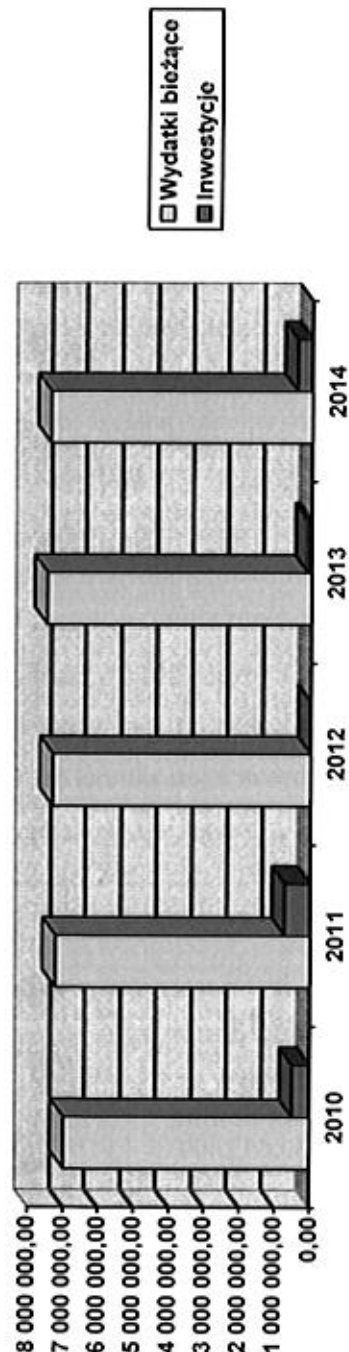
Wydatki na oświatę w gminie Biały Bór w latach 2010-2014 zostały przedstawione w tabeli Nr 7.

Wydatki oświaty na zadania bieżące kształtowały się w latach 2010-2014 na poziomie od 6,98 mln zł do 4,47 mln zł. Na pokrycie kosztów gmina otrzymuje corocznie subwencję oświatową, która wynosiła od 5,12 mln zł do 5,58 mln zł, w różnych latach.

Tabela Nr 8. Wydatki jednostek oświatowych gminy Białe Bóże w latach 2010-2014

LP.	ROK BUDŻETOWY	WYDATKI BIEŻĄCE SZKÓŁ OGÓŁEM	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA					INWESTYCJE W OŚWIĄCZENIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	
			SUBWENCJA Z BUDŻETU PAŃSTWA	DOCHODY GMINY	DOCHODY WŁASNE JEDNOSTEK	DOTACJE	ŚRODKI GMINY		DOFINANSO WANIE	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	2010 ROK	6 981 482,00	5 213 268,00	1 453 670,35	298 864,65	15 679,00	493 845,41	260 527,08	233 318,33	
2	2011 ROK	7 219 175,00	5 580 398,00	1 193 529,42	418 109,58	27 138,00	720 997,00	720 997,00	0,00	
3	2012 ROK	7 301 554,40	5 475 082,00	1 529 228,91	281 003,49	16 240,00	0,00	0,00	0,00	
4	2013 ROK	7 470 617,00	5 505 973,00	1 600 625,97	287 624,10	76 393,93	112 160,67	44 864,27	67 296,40	
5	2014 ROK	7 382 407,74	5 122 603,00	1 791 465,78	269 647,48	198 691,48	417 597,78	53 635,50	363 962,28	
	OGÓŁEM									
	WYDATKI:	36 355 236,14	26 897 324,00	7 568 520,43	1 555 249,30	334 142,41	1 744 600,86	1 080 023,85	664 577,01	

Wykres Nr 5. Wydatki na oświatę w gminie Białe Bóże w latach 2010-2014

Analizując dwa skrajne lata należy zauważyć, że w 2010 roku budżety szkół wynosiły 6.981.482 zł, subwencja 5.213.268 zł, dochody szkół 298.864,65 zł, dotacje otrzymane na zadania oświatowe 15.679 zł, czyli ze środków gminy należało zapewnić 1.453.670,35 zł. Natomiast patrząc na 2014 rok wyglądało to następująco: budżety szkół 7.382.407,74 zł, subwencja 5.122.603 zł, dochody szkół 269.647,48 zł, dotacje otrzymane na zadania oświatowe 201.041,30 zł, czyli ze środków gminy należało zapewnić 1789.115,96 zł.

Może nie do końca jest właściwe porównywanie tych dwóch lat, bo trochę w innych realiach funkcjonowała oświata. Do sierpnia 2013 roku gmina posiadała cztery szkoły tj. Zespół Szkół Nr 1 w Białym Borze, Zespół Szkół Nr 2 w Białym Borze, Szkoła Podstawowa w Drzonowie i Szkoła Podstawowa w Sępólnie Wielkim. Z inicjatywy Burmistrza, za zgodą Rady Miejskiej, kuratorium, nauczycieli i rodziców przekształcono dwie szkoły „wiejskie” w filie Zespołu Szkół Nr 1 w Białym Borze. Zakładany efekt finansowy to zmniejszenie jednego etatu dyrektorskiego i połączenie angaży nauczycieli w poszczególnych szkołach w jeden angaż. Ponadto poczyniono zmiany w arkuszach organizacyjnych w celu połączenia niektórych zajęć dydaktycznych, zwłaszcza tam gdzie były małoliczne klasy. Zmiany te nastąpiły od września 2013 roku, jednak w związku z koniecznością wypłaty odprawy oszczędności tych nie było widać jeszcze w 2013 roku. Jednak pocieszającym jest fakt, że rok 2014 roku to mniejsze wydatki na oświatę. W 2013 roku budżety szkół wynosiły łącznie 7.470.617 zł, a w 2014 roku to kwota 7.382.407,74, a zatem spadek wynosi 88.209,26 zł. Niestety porównując 2013 roku z 2014 odnotowano także duży spadek w wysokości otrzymanej subwencji oświatowej. Wpłynęło do gminy mniej o 383.370 zł z tego tytułu. Jasno należy powiedzieć, że wysokość subwencji jest zależna od liczby dzieci w szkołach, a zatem skoro jest spadek wysokości subwencji, to logicznym jest, że mamy także spadek liczby dzieci w szkołach, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9. Liczba uczniów przyjęta do naliczenia subwencji na dzień 30 września w latach 2009-2014

	Liczba uczniów na 30.09.2009	Liczba uczniów na 30.09.2010	Liczba uczniów na 30.09.2011	Liczba uczniów na 30.09.2012	Liczba uczniów na 30.09.2013	Liczba uczniów na 30.09.2014
Liczba dzieci w szkołach	604	575	549	517	505	472

Opracowanie własne

Analizując dalej budżety szkół, należy stwierdzić, że choć gmina z własnych środków musiała zapewnić większą pulę pieniędzy w 2014 roku w porównaniu do lat wcześniejszych, to tendencja spadkowa budżetów szkół jest zjawiskiem pozytywnym, w zakresie kosztów osobowych ponoszonych przez organ prowadzący.

Wypracowywane dochody przez szkoły to w głównej mierze dochody wypracowane przez Zespół Szkół Nr 1 w Białym Borze. Dochody te utrzymują się na stałym poziomie za wyjątkiem 2011 roku, który był znacznie wyższy.

Począwszy od 2013 roku także dotacje uległy zwiększeniu, co wiąże się z otrzymywaniem dotacji na wychowanie przedszkolne.

Oprócz wydatków bieżących, które są zapisane w budżetach poszczególnych szkół gmina także realizowała w tych latach zadania inwestycyjne, które były zapisane w budżecie urzędu.

Inwestycje oświatowe kosztowały w sumie 1.744.600,86, z tego gmina otrzymała 664.577,01 zł dofinansowania, a 1.080.023,85 zł wydatkowała z własnych środków.

POMOC SPOŁECZNA

Analiza wydatków na pomoc społeczną została przedstawiona w tabeli nr 9. Wydatki MGOPS ujęte są przede wszystkim w dziale 852, ale także w niewielkim stopniu w dziale 853 i 854. Do analizy zostały przyjęte wszystkie wydatki opieki.

Tabela Nr 10. Wydatki na Pomoc społeczną w gminie Biały Bór w latach 2010-2014

LP.	ROK BUDŻETOWY	WYDATKI MGOPS OGÓŁEM	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA		
			DOCHODY GMINY (bez dochodów MGOPS)	DOCHODY MGOPS	DOTACJE
1	2	3	4	5	6
1	2010 ROK	4 816 190,40	905 609,00	13 391,00	3 897 190,40
2	2011 ROK	5 008 975,52	1 121 657,58	13 032,42	3 874 285,52
3	2012 ROK	5 146 580,37	1 165 169,24	10 797,76	3 970 613,37
4	2013 ROK	5 436 375,01	1 281 645,50	10 970,17	4 143 759,34
5	2014 ROK*	5 288 787,32	1 340 444,84	5 235,60	3 943 106,88
	OGÓŁEM WYDATKI:	20 408 121,30	4 474 081,32	48 191,35	15 885 848,63

Opracowanie własne

* Dane za 2014 rok sporządzone na podstawie sprawozdań za grudzień 2014r.

Budżet Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze w badanym okresie ulegał corocznemu wzrostowi. W 2010 roku wynosił 4.816.190,40 zł, natomiast w 2014 roku zamknął się wykonaniem 5.288.787,32 zł. Wzrost o 472.596,92 zł. W 2014 roku gmina otrzymała 3.943.106,88 zł dotacji, czyli mniej niż w 2013 roku, w związku z czym z dochodów własnych musiała wyasygnować

kwotę 1.340.444,84 zł. Dla porównania, środki gminy wydatkowane na pomoc społeczną w 2010 roku wynosiły 905.609 zł. Wzrost o 434.835,84 zł.

Niestety należy stwierdzić, iż mimo zwiększenia się ilości osób pracujących w gminie, co można zauważyć na podstawie wzrostu udziału w podatku PIT od osób fizycznych, pogarsza się kondycja finansowa dużej części mieszkańców, co wpływa na wzrost wydatków związanych z pomocą społeczną.

DZIAŁ 750- ADMINISTRACJA PUBLICZNA

Analizie także poddano okres 2010-2014.

Dział administracji publicznej składa się z kilku rozdziałów, wśród nich należy wymienić rozdziały: urzędy wojewódzkie, rada miejska, urzędy gminy, kwalifikacja wojskowa, pozostała działalność i spisy powszechnie. Ostatni rozdział występował tylko w 2010 i 2011 roku.

Poniżej w tabeli przedstawiono wydatki na cały dział w rozbiciu na wydatki bieżące i inwestycyjne. Wśród wydatków bieżących wyszczególniono wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi i pozostałe wydatki bieżące.

Tabela Nr 11. Wydatki na administrację publiczną w latach 2010-2014

ROK	wydatki ogółem	w tym wydatki bieżące	w tym		wydatki majątkowe
			wynagrodzenia wraz z pochodnymi	pozostałe bieżące	
2010	3 745 776,66	2 938 691,47	2 078 426,89	860 264,58	807 085,19
2011	3 341 227,52	3 041 544,52	2 328 917,02	712 627,50	299 683,00
2012	3 811 369,11	3 722 369,11	2 782 967,19	939 401,92	89 000,00
2013	2 835 723,03	2 835 723,03	2 134 515,77	701 207,26	0,00
2014*	3 303 909,84	3 115 584,95	2 413 996,63	701 588,32	188 324,89
RAZEM	13 734 096,32	12 538 328,13	9 324 826,87	3 213 501,26	1 195 768,19

Opracowanie własne

* dane na podstawie sprawozdania Rb-28S za grudzień 2014 r.

Analizując wydatki bieżące można zauważyć, że znaczny wzrost nastąpił w 2012 roku. Wydatki bieżące wynosiły 3.722.369,11 zł, w tym wynagrodzenia 2.782.967,19 zł, z tym że na same roboty publiczne i interwencyjne wydatkowano ok. 645.000 zł.

Rok 2013 przedstawi się następująco wydatki bieżące 2.835.723,03 zł, w tym wynagrodzenia 2.134.515,77 zł, wśród wynagrodzeń kwota 182.950,15 zł stanowiła kwotę wynagrodzeń pracowników publicznych i interwencyjnych. Należy także zauważyć, że w łącznej kwocie wydatków na wynagrodzenia w 2013 roku jest kwota zobowiązań z tego tytułu, która przeszła z 2012 roku w wysokości 154.351,22 zł.

Analizując natomiast rok 2014 sytuacja ma się następująco:

Wydatki bieżące wynosiły 3.115.584,95 zł, w tym wynagrodzenia 2.413.996,63 zł. Wśród wynagrodzeń 283.890,50 zł, to kwota na wynagrodzenia pracowników publicznych i interwencyjnych. W łącznej kwocie wynagrodzeń znajdują się także zobowiązania, które przeszły z 2013 roku w wysokości 460.550,60 zł (rozdział 75023-urzędy gmin). Jest to tak duża kwota, ponieważ w związku z brakiem środków finansowych na koniec 2013 roku wynagrodzenia, ryczałty niektórych pracowników za grudzień, inkaso za 2013 zostały dopiero wypłacone w styczniu 2014 roku. W 2013 roku była wypłacona jedna nagroda jubileuszowa, natomiast w 2014 już wypłacono 3 takie nagrody. Natomiast na 2015 rok będzie należnych 10 nagród jubileuszowych.

Oczywiście także w tym dziale należy szukać dalszych oszczędności i przeprowadzić dalsze restrukturyzacje zatrudnienia.

4.3 Przepływy środków pieniężnych gminy w latach 2010-2014

Analizując przepływy środków pieniężnych wzięto pod uwagę cztery aspekty:

1. wolne środki - rozumiane, jako różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi bez uwzględniania kosztów na obsługę długu;
2. nadwyżkę operacyjną, czyli wolne środki skorygowane o koszt obsługi długu;
3. wynik budżetu, czyli nadwyżka lub deficyt;
4. środki do dyspozycji- czyli końcowy wynik przepływów pieniężnych, po uwzględnieniu wyniku budżetu, przychodów i rozchodów.

Tabela Nr 12. Rachunek przepływów gminy Biały Bór w latach 2010-2014

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW	2010	2011	2012	2013	2014
I. DOCHODY BIEŻĄCE:	24 843 630	24 152 567	23 869 607	22 722 481	21 912 078
Subwencje ogółem	6 959 336	7 251 031	6 829 404	7 157 352	6 406 070
Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania bieżące	4 493 769	4 294 001	4 562 029	4 400 346	4 841 378
Wpływy z podatków i opłat	3 887 842	3 899 833	4 293 241	4 248 078	4 889 309
Udział w podatkach budżetu państwa	1 250 441	1 417 774	2 128 905	1 503 984	1 684 710
Pozostałe dochody	8 252 242	7 289 928	6 056 028	5 412 721	4 090 611
II. WYDATKI BIEŻĄCE BEZ OBSŁUGI DŁUGU:	20 359 904	21 205 299	23 219 875	22 115 397	23 284 769
Dotacje i subwencje	879 570	1 053 609	905 400	978 698	997 190
Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	9 120 153	9 666 918	10 626 324	10 538 119	10 739 374
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	4 417 972	4 539 434	4 516 631	4 634 044	4 441 631
Zakup materiałów i wyposażenia oraz usług (421, 427, 430)	3 289 356	3 444 586	3 920 891	2 944 231	3 837 400
Pozostałe wydatki bieżące	2 652 852	2 500 752	3 250 629	3 020 304	3 269 176
III. WOLNE ŚRODKI (I - II)	4 483 726	2 947 268	649 731	607 084	-1 372 691
IV. OBSŁUGA DŁUGU:	450 442	769 946	887 371	737 827	663 383
Wydatki na obsługę długu, w tym	450 442	769 946	887 371	737 827	663 383
Odsetki od pożyczek, kredytów i pap. wart.	432 498	762 044	874 621	707 527	637 383
Obsługa poręczeń	0	0	0	0	0
V. NADWYŻKA OPERACYJNA / DEFICYT OPERACYJNY (III - IV)	4 033 284	2 177 322	-237 640	-130 743	-2 036 074
VI. DOCHODY MAJĄTKOWE:	3 334 889	2 127 728	2 056 224	1 649 711	3 088 538
Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użyt. wieczystego (os. fizycz.) w prawo własności (076)	0	0	0	0	0
Dochody ze sprzedaży majątku (077,078,087)	479 173	469 647	79 252	145 712	744 216

Dotacje i śr. pozabudżetowe na zadania inwestycyjne	2 855 717	1 658 081	1 976 972	1 503 999	2 344 323
VII. WYDATKI MAJĄTKOWE inwestycje	9 010 717	7 556 947	3 581 329	2 840 656	3 555 192
VIII. WYNIK BUDŻETU (V + VI - VII)	-1 642 544	-3 251 896	-1 762 745	-1 321 688	-2 502 728
IX. PRZYPYCHODY:	6 667 691	5 391 446	3 097 745	13 559 056	3 515 699
Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji	6 357 176	1 580 286	1 831 122	12 661 074	3 200 000
Przychody z tytułu zobowiązań zaciągniętych na prefinansowanie projektów UE i/lub pokrycie wkładu własnego	0	0	0	242 353	315 699
Pozostałe przychody	310 515	3 811 160	1 266 623	655 629	0
X. ROZCHODY:	1 239 591	1 348 523	1 335 000	12 237 367	788 784
Splata zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji	1 034 673	1 214 637	1 335 000	12 237 367	486 000
Splata zobowiązań zaciągniętych na prefinansowanie projektów UE i/lub pokrycie wkładu własnego	0	0	0	0	302 784
Pozostałe rozchody	204 918	133 886	0	0	0
XI. ŚRODKI DO DYSPOZYCJI [VIII + IX - X]	3 785 557	791 026	0	0	224 186

W analizowanym okresie wolne środki kształtowały się na poziomie od 4.483.726 zł do -1.372.691 zł. Jednak tylko w latach 2010-2011 wystarczyły na pokrycie kosztów związanych z obsługą długu. Było to związane przede wszystkim z faktem, że gmina realizowała wówczas wysokie dochody bieżące, a wydatki bieżące w tym okresie były relatywnie niższe. Dochody bieżące gmina osiągała m.in. z tytułu grzywien i mandatów, które w 2010 roku wynosiły ok. 7,6 mln. W 2012 roku dochody bieżące zaczęły spadać i maleją aż do 2014 roku. Niestety wydatki bieżące od 2010 roku zaczęły sukcesywnie rosnąć. Np. w 2011 i 2012 roku wzrosły m.in. wynagrodzenia w zakresie oświaty, nastąpiły zwiększenia dodatkowych zadań dla gmin. W 2013 i 2014 roku wydatki bieżące zaczęły maleć, a było to związane z wprowadzanymi oszczędnościami m.in. w zakupach materiałów i wyposażenia. Wydatki na usługi w 2013 i w 2014 roku niestety wzrosły, ponieważ od lipca 2013 roku nałożono na gminy nowe zadanie polegające na gospodarowaniu odpadami komunalnymi. W 2014 roku zadanie to kosztowało gminę 568.478,17 zł.

Tylko w 2014 roku wolne środki osiągnęły ujemny poziom, co oznacza, że wydatki bieżące są za wysokie w stosunku do osiągniętych dochodów bieżących.

Obsługa długu kosztowała gminę od 450 tys. w 2010 roku, przez kwotę 887 tys. w 2012 roku do kwoty 663 tys. w 2014 roku. Można zauważyć, że emisja obligacji w 2013 roku przyniosła swój efekt w postaci zapłaty mniejszej kwoty odsetek od zadłużenia gminy.

Wiersz V mówi o nadwyżce w latach 2010-2011 i o deficycie operacyjnym w kolejnych latach, co oznacza, że wypracowane dochody bieżące wystarczyły na pokrycie wydatków bieżących i odsetek od kredytów, ale w kolejnych latach poprzez spadek dochodów bieżących już zaczęły występować braki.

Kolejny wiersz w rachunku przepływów to dochody majątkowe, na które składają się dochody ze sprzedaży mienia i dotacje celowe na inwestycje. W badanym okresie sprzedaż mienia przyniosła najwyższy poziom w 2014 roku i wynosiła 744 tys. zł, co było spowodowane udaną sprzedażą działki pod stację paliw.

Wydatki majątkowe były bardzo wysokie w poszczególnych latach i wynosiły od 9 mln zł w 2010 roku do 3,5 mln zł w 2014 roku. Budżety 2010 - 2011 były budżetami mocno inwestycyjnymi.

Wiersz VIII przedstawia, jak kształtował się wynik budżetu. Gmina osiągnęła deficyt. Najwyższy poziom deficytu miał miejsce w 2011 roku, a następnie w 2014 roku. Deficyt kształtowała się na poziomie od -1.321.688 zł w 2013 roku po -3.251.896 zł w 2011 roku. Wynik w badanym okresie ulegał znacznym wahaniom, co było spowodowane spadkiem dochodów bieżących, wzrostem wydatków bieżących, zmianami w obsłudze długu i znacznymi różnicami w dochodach i wydatkach majątkowych.

W kolejnych wierszach przedstawiono przychody i rozchody gminy w poszczególnych latach.

W latach 2012-2014 dochody majątkowe i przychody były przeznaczane na pokrycie wydatków majątkowych i rozchodów, ale także niestety na pokrycie wydatków bieżących. Co skłania do wysnucia wniosku, że aby nie dochodziło do takiej sytuacji należy podejść kompleksowo do poprawy sytuacji finansowej gminy poprzez zwiększenie dochodów bieżących, zmniejszenie wydatków bieżących i czasowe zmniejszenie ilości inwestycji, aż do czasu poprawy sytuacji finansowej.

4.4 Zobowiązania gminy Biały Bór na dzień 31.12.2014 r.

Gmina Biały Bór na koniec 31.12.2014 roku posiada zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 17.769.213,30 zł.

Tabela Nr 13. Zadłużenie gminy Biały Bór z tytułu pożyczek i kredytów na dzień 31.12.2014 roku

Lp.	Nr umowy, data i przeznaczenie, nazwa banku	Kwota pobrana	Splacono do 31.12.2014	Pozostało do spłaty po 2014r.	Ostateczny termin spłaty pożyczki
1	BOŚ Koszalin Umowa 29.12.2008 Nr 1738/12/2008/1043/F/OBR pokrycie rozchodów i deficytu	2 900 000,00	1 620 000,00	1 280 000,00	marzec 2018 roku
2	NFOŚiGW w Warszawie pożyczka na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych Umowa Nr 906/2012/Wn-16/OW-KW/P z dnia 13.12.2012	262 674,30	86 728,00	175 946,30	wrzesień 2016 roku
3	WFOŚiGW w Szczecinie pożyczka na zakup samochodu pożarniczego Umowa Nr 2012P0252K z dnia 12.12.2012r.	260 000,00	52 000,00	208 000,00	czerwiec 2021 roku
4	PKO S.A. w Warszawie- emisja obligacji na restrukturyzację zadłużenia Umowa z dnia 25.07.2013	12 650 000,00	0,00	12 650 000,00	listopad 2023 roku
5	Pożyczka z BGK na wyprzedzające finansowanie Umowa Nr PROW 413.11.04614.32 z dnia 23.07.2014 roku na Zagospodarowanie parku miejskiego w Białym Borze	255 267,00	0,00	255 267,00	styczeń 2015 roku

6	Kredyt BS Darłowo na sfinansowanie deficytu Umowa Nr 04/2014/42 z dnia 05.12.2014 roku	3 200 000,00	0,00	3 200 000,00	listopad 2018 roku
	Stan na koniec roku	19 527 941,30	1 758 728,00	17 769 213,30	0,00

Opracowanie własne

Przewidywany harmonogram spłaty rat poszczególnych kredytów w rozbiciu na lata przedstawia się następująco:

2015 rok – 821.267,30 zł;
2016 rok – 1.751.946,30 zł;
2017 rok – 3.536.000,00 zł;
2018 rok – 2.756.000,00 zł;
2019 rok – 1.776.000,00 zł;
2020 rok – 1.776.000,00 zł;
2021 rok – 1.802.000,00 zł;
2022 rok – 1.750.000,00 zł;
2023 rok – 1.800.000,00 zł.

Zaciągając kredyt w 2014 roku w wysokości 3.200.000 zł, rozłożono termin spłaty na trzy najbliższe lata, przekładając wyższe spłaty na 2017 i 2018 rok, ponieważ zakładano, że od 2017 roku wpłynie do gminy podatek od nieruchomości od farmy wiatrowej w wysokości ponad 3 mln zł. Niestety w związku z protestami, przesunął się termin rozpoczęcia budowy z 2015 roku na 2016 rok, budowa będzie trwała 2 lata, czyli podatek wpłynie w 2018 roku.

W związku z powyższym gmina będzie miała problem ze spłatą tego zadłużenia.

Na koniec 2014 roku zobowiązania wymagalne występowały tylko w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białym Borze w wysokości 37.367,23 zł, które zostaną spłacone w I kwartale 2015 roku.

A zatem zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek oraz zobowiązań wymagalnych wyniesie na koniec 2014 roku 17.806.580,53 zł.

5. PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ NAPRAWCZYCH Z HARMONOGRAMEM ICH WDROŻENIA

W celu zrównoważenia relacji dochodów i wydatków Gminy poniżej przedstawiono zestawienie działań podjętych i planowanych do podjęcia przez Gminę. Działania te konsekwentnie realizowane umożliwią Gminie wypracowanie kwoty wolnych środków umożliwiających w dłuższym okresie spłatę wszystkich posiadanych zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi.

Przedstawione przedsięwzięcia naprawcze można podzielić na 4 grupy w zależności od pozycji budżetowych, na które wpływają.

Są to:

1. Dochody bieżące,
2. Dochody majątkowe,
3. Wydatki bieżące,
4. Wydatki majątkowe,

5.1. Dochody bieżące

Przedsięwzięcie nr 1

Zwiększenie dochodów z podatku od nieruchomości

W tabeli przedstawiono kształtowanie się planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości na przestrzeni lat 2015-2017. Począwszy od 2015 r. zaplanowano zwiększenie dochodów z tytułu podatku od nowopowstałej stacji paliw oraz wpływy z podatku od PWiK Szczecinek (za okres 05-12.2015), które do kwietnia 2015 r. uchwałą Rady Miejskiej w Białym Borze było zwolnione od podatku (efektem zwolnienia było nie wliczanie kwoty podatku do kosztów spółki, co przyczyniło się do obniżenia ceny wody i ścieków). W 2015 r. zaplanowano również dodatkowo zapłatę kwoty 50.000 zł przez MD Budinvest Biały Bór jako płatność przesuniętą z 2014 r. W roku 2016 i 2017 ujęto dodatkowo wpływy z podatku od biogazowi w Trzebielu (inwestycja w trakcie realizacji) oraz 100% należnego podatku od PWiK Szczecinek.

W 2015 r. planowane jest zintensyfikowanie działań windykacyjnych w zakresie poboru podatku od nieruchomości. Założono, że w wyniku przeprowadzonych kontroli powierzchnia do opodatkowania zwiększy się średnio o 2%.

Założono również, że począwszy od 2016 r. w gminie Biały Bór będą obowiązywały górne stawki podatku od nieruchomości, co pozwoli na uzyskanie dodatkowych dochodów.

Podstawowym kierunkiem zwiększenia dochodów Gminy może być w przyszłości rozwój energetyki odnawialnej. Istotne dla gminy dochody będą generowały podatki od elektrowni wiatrowych i ogniw fotowoltaicznych. Obecnie zostały wydane pozwolenia na budowę w zakresie realizacji I i II etapu budowy farmy wiatrowej obejmujące wzniesienie 31 turbin wiatrowych (w toku odwołań znajduje się pozwolenie na budowę II etapu), nadal toczy się postępowanie administracyjne w zakresie pozwolenia na realizację III etapu inwestycji, obejmujące budowę 11 turbin wiatrowych.

Pieniądze podatkowe z siłowni wiatrowych nie są wirtualne np. gmina Dygowo, również popegeerowska miejscowość i dotychczas biedna, z podatku od nieruchomości od siłowni wiatrowych wykazuje ok. 4 mln zł rocznie.

Biorąc pod uwagę czas niezbędny do uzyskania koniecznych pozwoleń, czas prac budowlano-montażowych szacowany na lata 2016-2017 oraz inne czynniki, które trudno obecnie przewidzieć, realne jest osiągnięcie dodatkowych wpływów podatkowych w 2018 roku. Łączne planowane wpływy od budowli (42 szt. siłowni wiatrowych) oraz od innych obiektów budowlanych typu drogi dojazdowe, place utwardzone szacuje się na ok. 3.360.000 zł rocznie (42 szt. wraz z infrastrukturą towarzyszącą x 80.000 zł/szt).

Harmonogram wdrożenia: luty-grudzień 2015

Przedsięwzięcie nr 2
Dochody z podatku rolnego.

Po spadku stawek podatku rolnego ze względu na obniżenie ceny skupy żyta w roku 2014, począwszy od 2015 roku Gmina zaplanowała ich podniesienie w stosunku do przypisu z 2014 r. do poziomu stawki maksymalnej - wzrost o 18%. W projekcie budżetu przyjęto już zwiększone wpływy z tego tytułu o kwotę 29.000 zł.

W płatnościach podatku rolnego w zasadzie nie występują zaległości, klasy ziemi na terenie gminy są w większości bardzo niskie (V i IV), gleby tego typu są zwolnione z opodatkowania.

Przedsięwzięcie nr 3
Dochody z dzierżaw

Tabela Nr 15. Przewidywane dochody z tytułu dzierżawy gruntów stanowiących własność Gminy Biały Bór po zmianie stawek od 1 stycznia 2015r.

Lp.	Przeznaczenie dzierżawy	2014 r. (w zł)	2015 r. (w zł)	Różnica dochodów pomiędzy 2014r. a 2015r. (w zł/rok)
1.	Uprawa rolna	380,00	2 170,10	1 790,10
2.	Grunty pod wodami stojącymi – hodowla ryb	148,50	148,50	0,00
3.	Uprawa ogrodnicza – warzywna	3 924,52	6 315,71	2 391,19
4.	Grunty pod garażami	762,44	938,10	175,66
5.	Grunty z przeznaczeniem powiększenia siedliska	491,40	491,40	0,00
6.	Grunty zabudowane hydrofornią	2 095,80	2 095,80	0,00
7.	Dzierżawa parkingu do 2000 m2	569,10	569,10	0,00
8.	Dzierżawa parkingu powyżej 2000 m2	435,90	435,90	0,00
10.	Grunty na cele usługowe, handlowe, rzemieślnicze	566,40	566,40	0,00
11.	Grunty na cele przemysłowe	2 800,00	2 800,00	0,00
12.	Składowe nie związane z mieszkalnictwem i działalnością rolniczą	60,00	60,00	0,00
13.	Grunty pod urządzeniami telekomunikacyjnymi do 300m2	9 000,00	10 800,00	1 800,00
14.	Grunty pod urządzeniami telekomunikacyjnymi powyżej 300m2	905,15	905,15	0,00
15.	Powierzchnia na reklamę wolnostojącą	1 488,00	1 860,00	372,00
16.	Grunty na cele związane z mieszkalnictwem	1 343,15	1 202,93	-140,22
17.	Dodatkowa dzierżawa gruntu rolnego (20 ha)	0,00	3 000,00	3 000,00
	Razem:	24 970,36	35 359,09	10 388,73

Zarządzeniem Burmistrza podniesione zostały stawki opłat za dzierżawę gruntów stanowiących własność gminy. Podwyższe uległa głównie dzierżawa:

- gruntu rolnego z 20 zł/ha do 200 zł/ha,
- gruntu przeznaczonego na uprawy ogrodniczo-warzywne z 0,06 zł/m² na 0,10 zł/m²,

- grunty pod garażami z 0,80 zł/m² na 1,00 zł/m²,
- grunty pod urządzeniami telekomunikacyjnymi do 300m² z 2,15 zł/m² do 4,00 zł/m².

Ponadto przeznaczono do dzierżawy działkę rolną w miejscowości Dolgie o pow. ok. 20 ha, do wyliczeń przyjęto, że w 2015 r. wpływy z tytułu dzierżawy wyniosą 3.000 zł tj. za 9 m-cy br. Od 2016 r. dochody z tytułu dzierżawy wyniosą 4.000 zł (20 ha x 200 zł).

Harmonogram wdrożenia: luty-marzec 2015

Przedsięwzięcie nr 4

Dochody z opłat z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych

Dochody z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych, zgodnie z przepisem rocznym na 2014 r., wyniosły 506.039,20 zł, wpływy z tytułu dokonanych wpłat zaksięgowano w kwocie 459.379,97 zł. Od początku wprowadzenia nowego systemu zbiórki śmieci zaległości gminy z tego tytułu rosną. Zaległości za okres od 01.07.2013r. do 31.12.2014r. z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszą blisko 60.000 zł i dotyczą one 360 gospodarstw domowych, przy czym są to zaległości od kilkudziesięciu groszy do kilkuset złotych. Największe zadłużenie gospodarstwa domowego wynosi 1.604,40 zł.

Na zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wystawiane są upomnienia, a następnie, w przypadku braku wpłat, tytuły wykonawcze. Od kwietnia 2015 r. windykację z tego tytułu będą mogli już prowadzić komornicy.

W celu zwiększenia ściągальności należności powołani zostali również inkasenci, zakłada się że uda im się zainkasować 30% zaległości tj. ok. 18.000 zł rocznie. Inkasenci są pracownikami Urzędu Miejskiego w Białym Borze w związku z czym nie przewiduje się dodatkowych kosztów związanych z wykonywaną przez nich pracą.

Przedsięwzięcie nr 5

Dochody z tytułu służebności gruntowej

Tabela Nr 16. Służebność przesyłu dla lokalizacji infrastruktury elektroenergetycznej

Lp.	długość linii [mb]	szerokość rzutu poziomego [m]	powierzchnia rzutu poziomego [m ²]	stawka za zajęcie 1m ² [PLN]	ROCZNIE do zapłaty rocznie netto	VAT	ROCZNIE do zapłaty BRUTTO
1.	51,00	0,15	7,65	10,00	76,50	23%	94,10
2.	41,00	0,30	12,30	10,00	123,00	23%	151,29
3.	20,00	0,30	6,00	10,00	60,00	23%	73,80
4.	875,00	0,15	131,25	10,00	1 312,50	23%	1 614,38
5.	7,00	0,46	3,22	10,00	32,20	23%	39,61
6.	342,00	0,46	157,32	10,00	1 573,20	23%	1 935,04
7.	9,00	0,46	4,14	10,00	41,40	23%	50,92
8.	202,00	0,46	92,92	10,00	929,20	23%	1 142,92
9.	9 915,00	0,46	4560,90	10,00	45 609,00	23%	56 099,07
10.	130,00	0,30	39,00	10,00	390,00	23%	479,70
11.	8,00	0,30	2,40	10,00	24,00	23%	29,52
12.	6,00	0,30	1,80	10,00	18,00	23%	22,14

13.	322,00	0,30	96,60	10,00	966,00	23%	1 188,18
14.	9,00	0,55	4,95	10,00	49,50	23%	60,89
15.	7,00	0,15	1,05	10,00	10,50	23%	12,92
16.	8,00	0,15	1,20	10,00	12,00	23%	14,76
17.	17,00	0,15	2,55	10,00	25,50	23%	31,37
18.	10,00	0,55	5,50	10,00	55,00	23%	67,65
19.	10,00	0,15	1,50	10,00	15,00	23%	18,45
20.	9,00	0,25	2,25	10,00	22,50	23%	27,68
21.	611,00	0,25	152,75	10,00	1 527,50	23%	1 878,83
22.	103,00	0,25	25,75	10,00	257,50	23%	316,73
23.	533,00	0,25	133,25	10,00	1 332,50	23%	1 638,98
24.	1 386,00	0,25	346,50	10,00	3 465,00	23%	4 261,95
25.	16,00	0,25	4,00	10,00	40,00	23%	49,20
26.	1 419,00	0,25	354,75	10,00	3 547,50	23%	4 363,43
27.	5,00	0,25	1,25	10,00	12,50	23%	15,38
Razem	16 071,00	x	6 152,75	x	61 527,50	x	75 678,83

W związku z planowaną budową siłowni wiatrowych ustalono służebność przesyłu w zakresie lokalizacji Infrastruktury elektroenergetycznej na działkach należących do gminy Biały Bór. Zakłada się, że prace przy budowie siłowni wiatrowych prowadzone będą w okresie 2016-2017 r. Przyjęto, że w 2016 r. wpłynie jedynie 50% ustalonej kwoty, w latach kolejnych zaplanowano 100% wyliczonych wpływów.

Harmonogram wdrożenia: styczeń-grudzień 2016r.

Przedsięwzięcie nr 6

Dochody z tytułu opłaty adiacenckiej

Tabela Nr 17. Wysokość opłaty adiacenckiej w 2015 r.

Lp.	Liczba działek	Szacunkowy, średni wzrost wartości nieruchomości po dokonanej podziale	Wysokość opłaty adiacenckiej	Szacunkowy wpływ do budżetu gminy za 1 działkę	Wartość ogółem:
1.	30,00	7 000,00	30,00%	2 100,00	63 000,00

Na terenie gminy pod budowę farmy wiatrowej podzielono 30 działek o różnej powierzchni. Zakładając, średnio wzrost wartości 1 nieruchomości o 7.000 zł, opłata roczna (zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej) wyniesie 30% tej kwoty.

Harmonogram wdrożenia: luty-marzec 2015 r.

Przedsięwzięcie nr 7
Dochody z tytułu wpłat za wodę i ścieki

Tabela Nr 18. Zestawienie komunalnych lokali mieszkalnych wg metrażu oraz zaległości czynszowych stan na dzień 31-12-2013r oraz 31-12-2014r.

Lp.	Adres lokalu	Pow. lokalu	Wysokość czynszu	w tym woda i ścieki	Zadłużenie na dzień 31-12-2013 ogółem	w tym woda i ścieki na 31-12-2013	Zadłużenia na 31.12.2014 ogółem	w tym woda i ścieki na 31.12.2014	Status lokalu
Biały Bór - miasto									
1.	ul. Armii Czerwonej 7/2	40,27	155	84,57	8 753,91	4 776,25	10 874,85	5 933,46	czynszowe
2.	ul. Armii Czerwonej 7/3	28,60	167,54	154,71	578,35	534,06		0,00	czynszowe
3.	ul. Armii Czerwonej 7/4	39,36	94,46	0,00	505,88	0,00	352,39	0,00	czynszowe
4.	ul. Armii Czerwonej 9/4	53,50	299,52	171,12	2 874,87	1 642,45	2 037,65	1 164,14	czynszowe
5.	ul. Armii Czerwonej 23/3	25,50	56,5	18,25		0,00		0,00	czynszowe
6.	ul. Czujna 4/2	40,48	115,72	18,57		0,00		0,00	czynszowe
7	ul. Bobolicka 8/3	51,67	124,01			0,00		0,00	czynszowe
8	ul. Bobolicka 8/2	38,10	91,44			0,00		0,00	czynszowe
9	ul. Bobolicka 8/4	62,78	131,84			0,00		0,00	czynszowe
10	ul. Bobolicka 8/5	48,88	117,31		4 769,50	0,00	4 521,75	0,00	czynszowe
11	ul. Brzeźnicka 9/1	33,79	120,89			0,00		0,00	socjalne
12	ul. Brzeźnicka 9/2	31,77	170,58	47,66		0,00		0,00	socjalne
13	ul. Brzeźnicka 9/3	51,62	281,91	204,48	132,84	96,35	1,78	1,29	socjalne
14	ul. Brzeźnicka 9/5	41,90	0		4 698,98	0,00	7 338,30		socjalne
15	ul. Brzeźnicka 9/4	28,04	144,84	102,78		0,00		0,00	socjalne
16	ul. Brzeźnicka 9/6	49,27	261,44	187,53	258,94	185,74		0,00	socjalne
17	ul. Brzeźnicka 23/6	37,20	89,52		135,04	0,00	149,00	0,00	czynszowe
18	ul. Jeziorna 2/2	83,18	404,33	204,70	125,31	63,44		0,00	czynszowe
19	ul. Jeziorna 2/6	27,78	76,59	18,25		0,00		0,00	czynszowe
20	ul. Jeziorna 3/3	86,27	181,17	0,00	3 525,59	0,00	3 724,00	0,00	czynszowe
21	ul. Mickiewicza 4/1	35,20	52,8		293,58	0,00	203,89	0,00	socjalne
22	ul. Mickiewicza 4/2	36,10	54,15	0,00	2 593,23	0,00	3 132,88	0,00	socjalne
23	ul. Nadrzeczna 2A/1	88,10	672,68	167,64	4,80	1,20		0,00	czynszowe
24	ul. Nadrzeczna 2A/2	69,73	605,8	152,55		0,00		0,00	czynszowe
25	ul. Nadrzeczna 2A/3	87,14	749,47	261,42	0,59	0,21		0,00	czynszowe
26	ul. Polna 1/1	41,32	252,44	153,27	277,01	168,19	1 317,76	800,08	czynszowe
27	ul. Polna 2/1	51,46	226,08	102,58	18,28	8,29		0,00	czynszowe
28	ul. Polna 3/2	23,50	0	102,42	494,26				czynszowe

29	ul. Polna 3/5	23,00	55,56	21,06	156,00	59,13	153,77	58,29	czynszowe
30	ul. Sądowa 5/4	45,57							czynszowe
31	ul. Sportowa 8/5	13,70	345,04	145,04	608,60	255,83	2 707,98	1 138,32	hotelowe
32	ul. Sportowa 8/6	19,69	344,77	147,77		0,00	460,79	197,50	hotelowe
33	ul. Żymierskiego 2/1	49,26	153,2	34,98	2 523,45	576,18	1 713,67	391,28	czynszowe
34	ul. Żymierskiego 2/2	67,76	197,6	37,98		0,00		0,00	czynszowe
35	ul. Żymierskiego 2/5	57,08	273,5	153,63	80,01	44,94	73,64	41,36	czynszowe
36	ul. Żymierskiego 2/4	33,60	190,29	149,73	312,94	246,24	295,70	232,67	czynszowe
37	ul. Żymierskiego 2/3	26,09	89,77	34,98	182,55	71,13	601,34	234,32	czynszowe
38	ul. Żymierskiego 2/6	31,23	279,43	204,48	10 148,36	7 426,32	12 094,43	8 850,41	czynszowe
39	ul. Żymierskiego 2/7	17,51	31,52	0,00	2 737,72	0,00	3 433,21	0,00	czynszowe
40	ul. Żymierskiego 2a	70,85	149,78	0,00	3 687,19	0,00	1 793,20	0,00	czynszowe
41	ul. Żymierskiego 5/1	32,10	77,04	0,00		0,00		0,00	czynszowe
42	ul. Żymierskiego 5/2	34,24	82,18	0,00		0,00		0,00	czynszowe
43	ul. Żymierskiego 7	44,84	107,62	0,00	4 260,13	0,00	3 227,53	0,00	czynszowe
44	ul. Żymierskiego 14/2	43,30	126,99	36,06		0,00		0,00	czynszowe
Razem miasto:		1 942,33	8 202,32	3 118,21	54 737,91	20 809,27	60 209,51	19 043,12	x
Biały Bór- Gmina									
45	Biała 24	22,40	26,88	0,00		0,00		0,00	czynszowe
46	Biały Dwór 12/1	69,21	247,43	102,09		0,00		0,00	czynszowe
47	Biały Dwór 12/2	50,23	192,49	102,08		0,00		0,00	czynszowe
48	Biały Dwór 12/3	71,07	263,91	135,98		0,00		0,00	czynszowe
49	Biały Dwór 12/4	49,73	242,44	152,93		0,00		0,00	czynszowe
50	Biały Dwór 12/6	14,83	73,48	22,25	1 227,49	371,69	2 184,73	661,54	socjalne
51	Biały Dwór 12/7	55,38	202,1	119,03	11 237,52	6 618,52	11 237,52	6 618,52	socjalne
52	Biały Dwór 12/8	53,46	453,98	373,29		0,00	49,71	40,87	socjalne
53	Biały Dwór 12/9	37,59	248,82	169,88	95,91	65,48	1 269,59	866,80	czynszowe
54	Biały Dwór 12/10	50,02	257,97	152,93	5 959,80	3 533,09	867,06	514,01	czynszowe
55	Biały Dwór 12/11	33,16	280,48	220,79	1 633,00	1 285,48	1 718,57	1 352,83	czynszowe
60	Biały Dwór 12/12	28,62	151,79	108,86	4 645,17	3 331,40	7 317,24	5 247,74	socjalne
61	Biały Dwór 12/14	45,81	249,13	152,95		0,00		0,00	czynszowe
62	Biały Dwór 12/5	36,27	161,3	85,13	7 166,95	3 782,53	10 294,17	5 433,00	czynszowe
63	Biały Dwór 12/20	14,83	249,93	227,68	2 622,42	2 388,96	2 772,60	2 525,77	socjalne
64	Biały Dwór 12/22	14,83	126,03	103,78	21 197,12	17 454,87	23 458,86	19 317,31	socjalne
65	Biały Dwór 12/24	38,33	357,96	300,47	650,01	545,62	357,96	300,47	socjalne
66	Biały Dwór 12/23	39,63	275,11	203,78	212,08	157,09	566,40	419,54	czynszowe
67	Brzeźnica 17/5	31,11	102,68	56,01		0,00		0,00	socjalne
68	Brzeźnica 17/6	16,37	58,79	34,23	117,83	68,61	82,63	48,11	socjalne

69	Drzonowo 10	44,52	53,42			0,00		0,00	czynszowe
70	Dyminek 5/4	49,30	77,17	18,01		0,00		0,00	czynszowe
71	Dyminek 13/1	58,29	104,92			0,00	78,66	0,00	czynszowe
72	Grabowo 25/3	64,50	350,73	292,68	13 894,93	11 595,15	16 799,03	14 018,59	czynszowe
73	Grabowo 25/2	67,55	579,3	477,97	12 639,59	10 428,70	16 393,84	13 526,26	czynszowe
74	Grabowo 25/4	52,70	468,68	389,63	21 001,74	17 459,48	25 685,66	21 353,38	czynszowe
75	Grabowo 44/1	54,63	522,72	424,39	20 846,02	16 924,63	11 584,76	9 405,53	czynszowe
76	Grabowo 44/4	82,00	307,29	159,69	11 093,89	5 765,18	13 268,98	6 895,52	czynszowe
77	Grabowo 60/1	48,60	103,98	16,50	186,23	29,55	79,00	12,54	czynszowe
78	Grabowo 60/2	35,10	156,21	82,50	58,13	30,70	1 116,41	589,62	czynszowe
79	Grabowo 60/3	65,87	148,31	49,50		0,00	2 331,61	778,20	czynszowe
80.	Sępólno Małe 5	61,77	111,19	0,00		0,00		0,00	czynszowe
81	Sępólno Małe 17/1	34,00	43,83	0,00	8 534,93	0,00	9 112,44	0,00	czynszowe
82	Sępólno Małe 17/2	47,17	67,88	11,28	1 938,44	322,12	1 030,41	171,23	czynszowe
83	Sępólno Małe 22/4	83,00	389,25	239,85	22 314,13	13 749,63	7 120,97	4 387,83	czynszowe
84	Sępólno Wielkie 7	41,67	50	0,00	2 879,28	0,00	3 823,83	0,00	czynszowe
85	Sępólno Wielkie 53	78,33	164,49	0,00		0,00		0,00	czynszowe
86	Sępólno wielkie 59A/3	77,20	332,7	170,58	2 199,67	1 127,80	785,90	402,94	czynszowe
87	Sępólno Wielkie 59A/2	30,50	149,88	85,83	943,71	540,42	1 623,04	929,45	czynszowe
88	Sępólno Wielkie 59A/4	88,90	323,37	136,68		0,00		0,00	czynszowe
89	Sępólno Wielkie 59A/5	65,80	224,01	138,18	2 954,35	1 822,38	3 808,56	2 349,30	czynszowe
90	Kaliska 11	46,56	97,78			0,00		0,00	czynszowe
91	Świerszczwo 7/2	42,28	63,34			0,00		0,00	socjalne
Razem gmina:		2 093,12	9 113,15	5 517,41	178 250,34	107 918,80	176 820,14	118 166,91	x
Ogółem:		4 035,45	17 315,47	8 635,62	232 988,25	128 728,07	237 029,65	137 210,03	x

Tak jak w przypadku gospodarki odpadami komunalnymi, tak w przypadku usług dostarczania wody i odbioru ścieków dochody gminy nie pokrywają kosztów realizacji usługi.

Miesięczny wymiar opłat za wodę i ścieki w mieszkaniach komunalnych w gminie wynosi 8.835,62 zł. Zaległości we wpłatach z tego tytułu wyniosły na dzień 31.12.2014 r. kwotę 137.210,03 zł i były wyższe niż na koniec 2013 r., gdzie zaległość stanowiła kwotę 128.728,07 zł. W październiku 2014 r. w zadłużonych mieszkaniach zamontowano 13 szt. wodomierzy przedpłatowych. Lokatorzy muszą „z góry” wykupić planowaną ilość m³ wody i ścieków. W roku 2015 r. planowane jest założenie kolejnych 11 szt. wodomierzy przedpłatowych. Ilość wykupionych m³ wody i ścieków z wodomierzy przedpłatowych zamontowanych w lokalach komunalnych wynosi obecnie 120 m³, w m-cu lutym br. planowane jest zamontowanie kolejnych 11 wodomierzy tego typu. Szacuje się, że sprzedaż wyniesie 115 m³ (35 m³ w miejscowościach podłączonych do kanalizacji sanitarnej, 80 m³ w miejscowościach bez kanalizacji – wywóz beczką asenizacyjną). W niektórych miejscowościach gdzie nie ma sieci kanalizacji sanitarnej cena wody i ścieków wynosi 26,47zł/m³ z uwagi na wyższy koszt wywozu ścieków, w pozostałych przypadkach 16,95 zł/m³.

Tabela Nr 19. Wpłaty z liczników przedpłatowych na wodę i ścieki w latach 2014-2017

Planowana ilość wykupywanych m3 wody i ścieków / miesiąc	Cena	Wartość dochodów/ m-c	Dochód 2015 r.	Dochód 2016 r.	Dochód 2017 r.
120,00	16,95	2 034,00	24 408,00	24 408,00	24 408,00
35,00	16,95	593,25	5 932,50	7 119,00	7 119,00
80,00	26,47	2 117,60	21 176,00	25 411,20	25 411,20
Razem:	x	4 744,85	51 516,50	56 938,20	56 938,20

Do powyższych wyliczeń przyjęto, że w 2015 r. dodatkowe dochody z wpłat lokatorów będą realne począwszy od m-ca 03/2015 r., z uwagi na fakt iż w m-cy lutym zostaną zamontowane przedpłatowe wodomierze. Łączna kwota, która wpłynie do budżetu z zamontowanych wodomierzy to 56 938,20zł. Dzięki opisanemu działaniu obniży się również zadłużenie czynszowe niektórych mieszkańców. Szacuje się również, że konieczność zapłaty za zużyte media przyczyni się do oszczędzania zużywanej wody.

Harmonogram wdrożenia: luty-marzec 2015r.

Przedsięwzięcie nr 8

Dochody z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych

Wykonanie dochodów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych w 2014 rok wyniosło 2.693.128,74 zł. W projekcie budżetu na 2015 rok przyjęto kwotę 3.530.000 zł. Biorąc pod uwagę tendencję spadkową we wpływach z tego tytułu, zachodzi konieczność weryfikacji założonego planu i zmniejszenie planu dochodów w tym rozdziale o kwotę 530.000 zł. Założono, że w 2015 r. wykonanie dochodów z tego tytułu będzie wyższe niż w 2014 r., z uwagi na fakt że w 2014 r. przez ponad 3 miesiące jeden radar nie działał, uległ uszkodzeniu w wyniku zdarzenia drogowego oraz 2 razy został spalony na skutek wyładowań atmosferycznych.

Harmonogram wdrożenia: luty-marzec 2015r.

5.2. Zwiększenie dochodów majątkowych

Przedsięwzięcie nr 1

Dochody z dotacji celowych

Tabela Nr 20. Planowane wpływy dotacji celowych z przyznanych dofinansowań projektów w 2015 roku

Lp.	Tytuł operacji	wnioskowana kwota dofinansowania	Do ujęcia w korekcie do budżetu na 2015 rok	uwagi
1	Doposażenie kąpieliska miejskiego w Białym Borze	24 999,00	24 999,00	
2	Budowa placu zabaw dla dzieci w Białym Borze	12 248,00	12 248,00	
3	Zagospodarowanie miejsca rekreacyjno - wypoczynkowego w miejscowości Trzebiele.	18 421,00	21,00	Ujęto już w projekcie na 2015 kwotę 18.400 zł
4	Obchody Dnia Niepodległości w Białym Borze*	7 496,00	7 496,00	
5	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Biały Bór i Kaliska	243 208,00	0,00	Ujęto już w projekcie na 2015
6	Montaż lamp hybrydowych na terenie gminy Biały Bór – etap II	33 690,00	33 690,00	
7	Zagospodarowanie parku miejskiego w Białym Borze	249 982,00	249 982,00	
8	Utworzenie miejsc sportowo- rekreacyjnych: budowa siłowni plenerowych na terenie gminy Biały Bór	60 469,00	60 469,00	
9	Zapobieganie i ograniczenie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom w Gminie Biały Bór	500 000,00	0,00	Ujęto już w projekcie na 2015
10	Zakup mikrobusa do przewozu osób niepełnosprawnych zamieszkujących gminę Biały Bór	80 000,00	80 000,00	
11	Rekultywacja składowiska dpadów w Białym Borze	440 554,00	0,00	Ujęto już w projekcie na 2015
12	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Biały Bór	34 000,00	-17 229,00	Ujęto już w projekcie na 2015 w wysokości 51.229 zł w dochodach i wydatkach
13	Azbest	25 000,00	0,00	Ujęto już w projekcie na 2015
Razem:		1 730 067,00	451 676,00	x

*dotacja stanowi dochód bieżący

Nie wszystkie kwoty dotacji zostały zaplanowane w projekcie budżetu na 2015 r.. W związku z długotrwałą procedurą rozliczania zadań dofinansowanych z różnych źródeł, zwłaszcza inwestycyjnych, niektóre kwoty dotacji planowane były w budżecie roku 2014. Część z wyszczególnionych wyżej dotacji zatwierdzona została dopiero w roku 2015, już po złożeniu projektu budżetu. Reasumując, budżet 2015 r. należy zwiększyć o kwotę 451676 zł, w tym z tytułu realizacji dochodów majątkowych 444 180 zł, z tytułu realizacji dochodów bieżących 7 496,00 zł.

Harmonogram wdrożenia: luty-marzec 2015r.

Tabela Nr 21. Rejestr mienia komunalnego przeznaczonego do sprzedaży w latach 2015-2017

Lp	Obręb	Nr działki	Powierzchnia w ha	Numer KW	Szacunkowa wartość nieruchomości w zł	Wartość rynkowa na podstawie cen rynkowych z aktów notarialnych i szacunków
Gmina Biały Bór						
1.	Drzonowo/Dolgie	198/317	0,2858	KO11/00017461/3	93 371,00	0,00
2.	Drzonowo/Dolgie	198/318	0,1497	KO11/00017461/3	53 114,00	0,00
3.	Drzonowo/Dolgie	198/319	0,2137	KO11/00017461/3	73 427,00	0,00
4.	Drzonowo/Dolgie	198/320	0,2866	KO11/00017461/3	98 476,00	0,00
5.	Drzonowo/Dolgie	189/321	0,2099	KO11/00017461/3	72 122,00	0,00
6.	Drzonowo/Dolgie	198/322	0,1933	KO11/00017461/3	68 583,00	0,00
7.	Drzonowo/Dolgie	198/325	0,2019	KO11/00017461/3	69 373,00	0,00
8.	Drzonowo/Dolgie	198/326	0,1916	KO11/00017461/3	67 980,00	0,00
9.	Drzonowo/Dolgie	198/327	0,1363	KO11/00017461/3	48 359,00	0,00
10.	Drzonowo/Dolgie	198/328	0,1557	KO11/00017461/3	55 242,00	0,00
11.	Drzonowo/Dolgie	198/329	0,1349	KO11/00017461/3	47 863,00	0,00
12.	Drzonowo/Dolgie	198/330	0,1556	KO11/00017461/3	57 837,00	0,00
13.	Drzonowo/Dolgie	198/331	0,1505	KO11/00017461/3	55 941,00	0,00
14.	Drzonowo/Dolgie	198/339	0,2029	KO11/00017461/3	66 287,00	0,00
15.	Drzonowo/Dolgie	198/340	0,1348	KO11/00017461/3	47 827,00	0,00
16.	Drzonowo/Dolgie	442	0,1503	KO11/00017461/3	53 326,00	0,00
17.	Drzonowo/Dolgie	198/315	19,9254	KO11/00017461/3	0,00	296 629,42
18.	Drzonowo/Dolgie	198/341	2,0000	KO11/00017461/3	0,00	29 774,00
19.	Stepień	9/4	1,9900	KO11/00014336/7	27 687,00	0,00
20.	Stepień	52	0,8800	KO11/00018018/0	11 473,00	0,00
21.	Stepień	64	1,7400	KO11/00018018/0	22 180,00	0,00
22.	Stepień	45	0,7100	KO11/00018018/0	8 947,00	0,00
23.	Stepień	46	0,9300	KO11/00018018/0	11 719,00	0,00
24.	Stepień	54	0,5900	KO11/00018018/0	7 435,00	0,00
25.	Stepień	55	0,4400	KO11/00018018/0	5 544,00	0,00
26.	Kaliska	112/46	0,1287	KO11/00022255/4	31 699,00	0,00
27.	Kaliska	112/50	0,1311	KO11/00022255/4	32 290,00	0,00
28.	Kaliska	112/51	0,1317	KO11/00022255/4	32 438,00	0,00
29.	Kaliska	112/52	0,1324	KO11/00022255/4	32 610,00	0,00
30.	Kaliska	112/53	0,1436	KO11/00022255/4	32 942,00	0,00
31.	Kaliska	112/59	0,1224	KO11/00022255/4	28 079,00	0,00
32.	Kaliska	112/60	0,1433	KO11/00022255/4	32 873,00	0,00
33.	Kaliska	112/62	0,1369	KO11/00022255/4	36 005,00	0,00
34.	Kaliska	112/63	0,1395	KO11/00022255/4	36 689,00	0,00
35.	Kaliska	112/70	0,1246	KO11/00022255/4	30 689,00	0,00
36.	Kaliska	112/73	0,1252	KO11/00022255/4	32 928,00	0,00
37.	Kaliska	112/75	0,1270	KO11/00022255/4	35 547,00	0,00

38.	Kaliska	112/76	0,1237	KOII/00022255/4	34 524,00	0,00
39.	Kaliska	112/77	0,1137	KOII/00022255/4	31 825,00	0,00
40.	Kaliska	112/78	0,1230	KOII/00022255/4	32 349,00	0,00
41.	Kaliska	112/74	0,3040	KOII/00022255/4	91 078,00	0,00
42.	Kaliska	375/4	1,3800	KOII/00016703/5	259 302,00	0,00
43.	Kaliska	375/7	3,7100	KOII/00016703/5	697 109,00	0,00
44.	Kołtki	170/8	0,3296	KOII/00022254/7	0,00	4 906,75
45.	Kołtki	170/10	0,3006	KOII/00022254/7	0,00	4 475,03
46.	Kołtki	170/11	1,1561	KOII/00022254/7	0,00	17 210,86
47.	Sępólno Małe	góra	30,6287		3 000 000,00	0,00
	Razem:	x	71,9147		5 665 089,00	352 996,06
Miasto Biały Bór						
48.	03 ul. Dworcowa	40/34	0,1285	KOII/00016703/5	32 125,00	0,00
49.	09. ul. Dworcowa	4/8	3,7771	KOII/00016883/0	563 871,00	0,00
50.	08 ul. Topolowa	9/2	0,2802	KOII/00017178/2	62 961,00	0,00
51.	03. ul. Akacyjowa	147/8	0,0671	KOII/00017178/2	19 540,00	0
52.	03. ul. Akacyjowa	147/3	0,0701	KOII/00017178/2	20 110,00	0,00
53.	03. ul. Akacyjowa	147/4	0,0701	KOII/00017178/2	20 110,00	0,00
54.	03 ul. Akacyjowa	147/6	0,1519	KOII/00017178/2	0,00	2 261,33
55.	03 ul. Akacyjowa	147/10	0,0868	KOII/00017178/2	0,00	1 292,19
56.	08, ul. Brzeźnicka	5/1	0,9968	KOII/00017178/2	0,00	14 839,36
57.	08, ul. Brzeźnicka	6	0,8923	KOII/00017178/2	0,00	13 283,67
58.	08, ul. Brzeźnicka	65/1	0,6574	KOII/00017178/2	0,00	9 786,71
59.	03, ul. Dworcowa	39/12	0,0962	KOII/00016703/5	37 090,00	0,00
60.	03, ul. Dworcowa	39/13	0,0972	KOII/00016703/5	37 430,00	0,00
61.	03, ul. Dworcowa	39/15	0,0961	KOII/00016703/5	37 060,00	0,00
62.	03, ul. Dworcowa	39/16	0,0959	KOII/00016703/5	0,00	28 770,00
63.	03, ul. Dworcowa	39/17	0,0909	KOII/00016703/5	0,00	27 270,00
64.	03, ul. Dworcowa	39/18	0,0915	KOII/00016703/5	0,00	27 450,00
65.	03, ul. Dworcowa	39/19	0,0449	KOII/00016703/5	0,00	13 470,00
66.	03, ul. Norwida	181	0,2384	KOII/00016703/5	0,00	71 520,6
67.	03, ul. Norwida	36/17	0,2592	KOII/00021804/1	0,00	64 800,00
68.	04, ul. Sportowa	164/21	0,0901	KOII/00017207/5	0,00	27 030,00
69.	04, ul. Bobolicka	179/7	2,3029	KOII/00016885/4	0,00	34 283,27
70.	04, ul. Szczecinecka	330	0,2364	KOII/00016884/7	0,00	3 519,28
71.	05, ul. Szczecinecka	6/4	1,8054	KOII/00030656/4	0,00	26 896,98
72.	05, ul. Szczecinecka	9/2	2,2908	KOII/00032171/4	0,00	34 103,13
73.	08, ul. Brzeźnicka 41A	31/3	4,7258	KOII/00016913/0	160 640,00	0,00
74.	08, ul. Brzeźnicka 41A	31/2	0,1067	KOII/00016913/0	0,00	0,00
75.	04, ul. Nadrzeczna	143	0,0427	KOII/00022293/9	0,00	11 230,10
	Razem:	x	19,8894	X	990 937,00	411 806,02
76.	w trakcie podziału	176/5	0,0058	26,30	1 525,40	
77.	obrob 04	176/6	0,0054	26,30	1 420,20	
78.	ul. A. Czerwonej	176/7	0,0233	26,30	6 127,90	
79.	ul. 26 Lutego	176/8	0,0095	26,30	2 498,50	
80.		176/9	0,0012	26,30	315,60	
81.		243/1	0,0140	26,30	3 682,00	

82.		243/2	0,0208	26,30	5 470,40	
83.		243/3	0,0080	26,30	2 104,00	
84.		241/3	0,0130	26,30	3 419,00	
85.		241/4	0,0214	26,30	5 628,20	
86.		241/5	0,0080	26,30	2 104,00	
87.		241/6	0,0063	26,30	1 656,90	
88.		241/7	0,0083	26,30	2 182,90	
89.		241/8	0,0027	26,30	710,10	
90.		342/1	0,0055	26,30	1 446,50	
91.		342/2	0,0108	26,30	2 840,40	
92.		213/1	0,0046	26,30	1 209,80	
93.		203/4	0,0110	26,30	2 893,00	
94.		203/5	0,0148	26,30	3 892,40	
		Razem	0,1944	26,30/m2	51 127,20	
	do podziału obręb 04 ul. Podgórna	114/3	0,1365	25 zł/m2		34 125,00
	Lokale mieszkalne	średnia cena za 1 m2 lokalu mieszk. wynosi 1500 zł - cena zbycia po zastosowaniu ulgi 10% wartości szacunkowej				
96.	Żymierskiego 2A	1	49,26	1500	73 890,00	7 389,00
97.	Żymierskiego 2A	2	67,76	1500	101 640,00	10 164,00
98.	Żymierskiego 2A	3	57,08	1500	85 620,00	8 562,00
99.	Żymierskiego 2A	4	33,60	1500	50 400,00	5 040,00
100.	Żymierskiego 2A	5	26,09	1500	39 135,00	3 913,50
101.	Żymierskiego 2A	6	31,23	1500	46 845,00	4 684,50
102.	Żymierskiego 2A	7	17,51	1500	26 265,00	2 626,50
103.	Żymierskiego 2	1	70,85	1500	106 275,00	10 627,50
104.	Sępólno Wielkie 59a/3		77,20	1500	115 800,00	11 580,00
105.	Kaliska 11	442	0,1201	KO11/00054983/9	42 000,00	4 200,00
	Razem:	x	x	X	687 870,00	68 787,00
	Ogółem:				6 707 153,20	867 714,08
	5% wartości				7 574 867,28	
					378 743,36	

Przyjęto, że każdego roku budżetowego sprzedaż majątku gminy będzie się kształtowała w granicach 5% wartości nieruchomości. Szacunkową wartość procentową ustalono na bazie wykonania dochodów z lat ubiegłych. Projekt budżetu na 2015 r. zakładał plan wskazanej pozycji dochodów w wysokości 185.000 zł, zatem budżet gminy w roku 2015 należy zwiększyć o kwotę 194.000 zł. W latach kolejnych zaplanowano wpływy ze sprzedaży w granicach 5% wartości nieruchomości tj. w wysokości 378.743,36 zł.

Harmonogram wdrożenia: 2015 – 2017 r.

5.3. Wydatki bieżące

Przedsięwzięcie nr 1

Zmniejszenie wydatków z tytułu dotacji celowych

W projekcie budżetu na rok 2015 zaplanowano 260.000 zł na dotację na realizację zadań własnych gminy przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych, w wyniku ogłoszonego konkursu ofert przyznano dofinansowania w wysokości 206.520 zł, co pozwoli zmniejszyć planowane wydatki o kwotę 53.480 zł. W roku 2016 planuje się udzielenie dotacji w wysokości 198.000 zł, co pozwoli zmniejszyć wydatki o kolejne 8.520 zł.

Tabela Nr 23. Dotacje celowe udzielone z budżetu gminy na zadania własne realizowane przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych

Lp.	Rodzaj udzielonej dotacji	Kwoty planowanych dotacji w projekcie budżetu na 2015 r.	Rok		
			2015	2016	2017
1.	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji	20 000,00	17 700,00	15 000,00	15 000,00
2.	Kultura fizyczna i sport	230 000,00	173 320,00	170 000,00	170 000,00
3.	Ochrona i promocja zdrowia	10 000,00	15 500,00	13 000,00	13 000,00
Razem:		260 000,00	206 520,00	198 000,00	198 000,00
Skutki dla budżetu		x	-53 480,00	-8 520,00	0,00

Harmonogram wdrożenia: luty 2015r.

Przedsięwzięcie nr 2

Zmniejszenie wydatków z tytułu zakupu energii elektrycznej

Tabela Nr 24. Koszty energii elektrycznej w Gminie Biały Bór w latach 2015-2017

Lp.	Rok	Zużycie energii w gminie Biały Bór łącznie z wszystkimi jednostkami podległymi (w kWh)	Cena	Koszt netto zakupu prądu	Koszty brutto zakupu prądu	Skutki dla budżetu
1	2014	303 809,00	0,29	87 193,18	107 247,62	0,00
2	2015	303 809,00	0,24	72 914,16	89 684,42	-17 563,20
3	2016	303 809,00	0,24	72 914,16	89 684,42	0,00
4	2017	303 809,00	0,24	72 914,16	89 684,42	0,00

Do analizy kosztów przyjęto zużycie energii elektrycznej na poziomie 2014 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego udało się osiągnąć niższą cenę zakupu prądu.

Harmonogram wdrożenia: luty 2015r.

Tabela Nr 24. Skutki finansowe zmniejszenia zatrudnienia w Referacie Straży Miejskiej w Białym Borze

Rodzaj wydatku	Wykonanie wydatki w 2014 r.	Wydatki zaplanowane w projekcie budżetu na 2015r.przy założeniu zatrudnienia 17 osób (7 strażników i 10 prac. adm.)	Wydatki 2015r. po wprowadzeniu działań naprawczych - zatrudnienie 12 osób (7 strażników i 5 prac. adm.)	Wydatki 2016r. zatrudnienie 12 osób	Wydatki 2017r. zatrudnienie 12 osób
wynagrodzenia	893 720,81	553 000,00	737 757,31	634 082,68	634 082,68
pozostałe wydatki	788 246,74	790 000,00	796 200,00	796 200,00	796 200,00
Razem:	1 681 967,55	1 343 000,00	1 533 957,31	1 430 282,68	1 430 282,68
Skutki dla budżetu			190 957,31	-103 674,63	0,00

Obecnie w referacie zatrudnionych jest 17 osób (7 strażników i 10 pracowników administracyjnych). W roku 2015 planuje się zmniejszenie zatrudnienia o 4 pracowników administracyjnych tj. do 12 osób, z tym że jeden pracownik zostanie przeniesiony do referatu finansowo-budżetowego w miejsce osoby odchodzącej na emeryturę. W założeniach oszczędnościowych 2015 r. przyjęto, że realne oszczędności z tytułu zmniejszonego zatrudnienia można przyjąć za okres 5 m-cy br. z uwagi na okresy wypowiedzeń oraz odpraw dla zwalnianych pracowników.

W projekcie budżetu na 2015 r., przyjęto niższe koszty zatrudnienia z uwagi na planowane wcześniej ograniczenie zatrudnienia, zwolnienia planowano już w roku 2014 r. Z różnych przyczyn, m.in. w związku z koniecznością przekazania znacznej ilości dokumentacji do archiwum zakładowego oraz zwiększoną windykacją należności podjęcie decyzji przesunęło się w czasie. W związku z powyższym plan budżetu na 2015 r. na wydatki związane z funkcjonowaniem Straży Miejskiej niestety należy zwiększyć o kwotę 190.957,31 zł, natomiast od 2016 r. koszty będzie można zmniejszyć o 103674,63 zł. W sumie całoroczne oszczędności z tytułu zmniejszenia zatrudnienia w referacie wyniosą 259.638,13 zł.

Pozostałe wydatki opisane w tabeli dotyczą w głównej mierze kosztów przygotowania i wysyłki korespondencji. W 2014 r., przy uszkodzeniu jednego z fotoradarów, ilość zarejestrowanych wykroczeń wyniosła 27.000 zdarzeń, w latach 2015-2017 przyjęto do wyliczenia 30.000 zdarzeń/rok w związku z czym koszt z tym związane są wyższe niż w 2014 r.

Harmonogram wdrożenia: luty 2015r.

Przedsięwzięcie nr 4**Zmniejszenie wydatków z tytułu zmniejszenia ilości godzin funkcjonowania świetlic wiejskich****Tabela Nr 25. Koszty zatrudnienia opiekunów świetlic wiejskich na terenie gminy Biały Bór**

Rodzaj wydatku	2014	Projekt budżetu 2015	2015	2016	2017
Zatrudnienia opiekunów świetlic wiejskich	226 791,18	218 500,00	187 782,00	140 400,00	140 400,00
Skutki dla budżetu	x	x	-30 718,00	-47 382,00	0,00

W tabeli wykazano oszczędności na podstawie zaplanowanej zmiany dotychczas obowiązujących godzin pracy świetlic wiejskich. Po zakończeniu aktualnych umów opiekunów świetlic (maj-sierpień) planowane jest zmniejszenie godzin funkcjonowania obiektów. Planuje się, że 7 z nich będzie czynne 80 godz./m-cu tj. średnio po 4 godz./dziennie 5 dni w tygodniu (Biały Dwór, Grabowo, Kołtki, Przybrda, Sępólno Wielkie, Stepień, Świerszczewo), 8 świetlic pracowało będzie 40 godz./m-c (Bielica, Biskupice, Brzeźnica, Dyminek, Drzonowo, Kaliska, Sępólno Małe, Trzebiele) tj. średnio po 2 godz./dziennie i 1 świetlica 20 godz./m-c tj. średnio 1 godz./dziennie (Biała). Dzięki poczynionym działaniom w 2015 r. będzie można obniżyć planowane wydatki o kwotę 30.718 zł, natomiast w 2016 r. o kolejne 47.382 zł.

Harmonogram wdrożenia: maj-sierpień 2015r.

Przedsięwzięcie nr 5**Zmiana wydatków na obsługę długu w gminie Biały Bór**

Należy dokonać korekty wydatków na obsługę długu w związku z zaciągnięciem w grudniu 2014 roku kredytu długoterminowego w wysokości 3.200.000 zł. I tak: w 2015 roku należy zwiększyć wydatki z tego tytułu o kwotę 60.000 zł, zmniejszyć w 2016 r. – o 124.000 zł, a w 2017 r. zmniejszyć o 52.000 zł. Na kolejne lata także należy nanieść korektę, co zostało uczynione w załączonej Wieloletniej Prognozie Finansowej po uwzględnieniu działań programu naprawczego.

Harmonogram wdrożenia: luty-czerwiec 2015r.

Przedsięwzięcie nr 6**Zmniejszenie wydatków w wyniku połączenia Biblioteki Publicznej z Białoborskim Centrum Kultury i Rekreacji w Białym Borze****Tabela Nr 26. Koszty związane z połączeniem Biblioteki Publicznej z BCKIR w B.Borze**

Instytucja kultury	2014	Projekt budżetu 2015	2015	2016	2017
Budżet Biblioteki Publicznej	146 000,00	150 000,00	144 482,00	133 445,00	133 445,28
Budżet BCKIR	507 856,00	420 000,00	411 556,00	392 513,00	392 512,98
RAZEM	653 856,00	570 000,00	556 038,00	525 958,00	525 958,26
Skutki dla budżetu	x	x	-13 962,00	-30 080,00	0,00

W tabeli wykazano oszczędności związane z zamiarem połączenia Biblioteki Publicznej z Białoborskim Centrum Kultury i Rekreacji w Białym Borze. W chwili obecnej obie instytucje kultury mają swoich Dyrektorów, prowadzone są dwie kafejki internetowe, a księgowość prowadzona jest osobno dla każdej instytucji.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ostateczne połączenie może nastąpić od września 2015 roku. W związku z tym w nowo utworzonej instytucji kultury będzie jedna Pani Dyrektor, księgowość będzie prowadzona przez księgowość BCKIR, natomiast kafejka internetowa będzie funkcjonowała w bibliotece, która po generalnym remoncie będzie miała do tego odpowiednie warunki lokalowe. W związku z likwidacją kafejki w BCKIR należy zmniejszyć zatrudnienie o jedną osobę.

W wyniku tych działań oszczędność dla budżetu w 2015 roku wyniesie 13.962 zł, natomiast w 2016 roku dodatkowo o kolejne 30.080 zł.

Harmonogram wdrożenia: luty-wrzesień 2015r.

Przedsięwzięcie nr 7

Zmniejszenie wydatków bieżących MGOPS w Białym Borze

Tabela Nr 27. Zmniejszenie wydatków dotyczących zadań realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze

Lp.	Rodzaj wydatku	Projekt budżetu 2015 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
1.	Ekwiwalent pracowników MGOPS za odzież ochronną i roboczą, środki bhp oraz napoje	7 745,46	0,00	0,00	0,00
Skutki dla budżetu:		x	-7 745,46	0,00	0,00
2.	Dodatek z tytułu wynagrodzenia za pracę w warunkach szkodliwych	3 012,00	502,00	0,00	0,00
Skutki dla budżetu:			-2 510,00	-502,00	0,00
3.	Dodatki mieszkaniowe	400 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00
Skutki dla budżetu:		x	-50 000,00	0,00	0,00

Z dniem 1 stycznia 2015 r. uchylono Zarządzenie nr 4/2009 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze z dnia 15 czerwca 2009r w sprawie zasad przydzielania pracownikom Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze odzieży ochronnej i roboczej, środków bhp oraz napojów oraz zarządzenie nr 17/ 2012 Kierownika Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie: wprowadzenia zmian do zasad przydzielania pracownikom Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białym Borze odzieży ochronnej i roboczej, środków bhp oraz napojów. Skutki finansowe uchylenia Zarządzenia w 2015 roku i na lata następne stanowią oszczędność w kwocie 7.745,46

Harmonogram wdrożenia: luty 2015 r.

Przedsięwzięcie nr 8**Zmniejszenie wydatków bieżących w szkołach z tytułu doksztalcania nauczycieli****Tabela Nr 28. Koszty związane ze zmniejszeniem odpisu na doksztalcania zawodowe nauczycieli**

Szkoły	Projekt budżetu 2015	2015	2016	2017
Zespół Szkół Nr 1 w Białym Borze	28 161,00	14 079,00	0,00	0,00
Zespół Szkół Nr 2 w Białym Borze	6 093,00	3 046,00	0	0,00
RAZEM	34 254,00	17 125,00	0,00	0,00
Skutki dla budżetu	x	-17 129,00	0,00	0,00

Harmonogram wdrożenia: luty 2015r.

Zgodnie z art. 70 ust. 1 Karty nauczyciela organy prowadzące szkołę wyodrębniają w budżetach organów prowadzących środki na doksztalcenie zawodowe nauczycieli w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (dz.U. z 2014 roku poz. 191 j.t). Natomiast na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z 05.12.2014 roku poz. 1877 w sprawie zmian niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej organy prowadzące szkoły mogą zmniejszyć środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli do wysokości nie mniej niż 0,5%.

A zatem organ prowadzący dokonał zmniejszenia planowanego odpisu na dofinansowanie doksztalcenia zawodowego nauczycieli do wysokości 0,5%.

Przedsięwzięcie nr 9**Koszty związane ze zmianą wysokości odpisu na fundusz zdrowotny nauczycieli i emerytów****Tabela Nr 29. Koszty związane ze zmniejszeniem wysokości odpisu na fundusz zdrowotny nauczycieli**

Szkoły	Projekt budżetu 2015	2015	2016	2017
Zespół Szkół Nr 1 w Białym Borze	0,00	2 816,00	0,00	0,00
Zespół Szkół Nr 2 w Białym Borze	0,00	609,00	0	0,00
RAZEM	0,00	3 425,00	0,00	0,00
Skutki dla budżetu	x	3 425,00	0,00	0,00

Zgodnie z art. 72 ust. 1 Karty nauczyciela organy prowadzące szkołę przeznaczają corocznie środki finansowe na pomoc zdrowotną dla nauczycieli i regulacje te przyjmuje się uchwała Rady Miejskiej.

Zgodnie z Uchwałą Nr VI/42/07 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 21 marca 2007 roku w sprawie środków finansowych przeznaczonych na pomoc finansową dla nauczycieli oraz nauczycieli emerytów i rencistów korzystających z opieki zdrowotnej tworzy się co roku Fundusz zdrowotny w wysokości 0,3% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli kwoty bazowej i zatrudnienia. Należy podjąć działania w celu zmniejszenia odpisu do wysokości 0,1%.

W związku z nie zaplanowaniem w projektach budżetów szkół na 2015 roku środków za fundusz zdrowotny należy zwiększyć budżety szkół łącznie o kwotę 3.425 zł.

Harmonogram wdrożenia: luty 2015r.

Przedsięwzięcie nr 10

Zmniejszenie wydatków funkcjonowania Zespołu Szkół Nr 2 w Białym Borze

Tabela nr 30. Zmniejszenie wydatków Zespołu Szkół Nr 2 w Białym Borze w związku z przekazaniem do prowadzenia osobie prawnej

Rodzaj wydatku	2014 r.	Wysokość subwencji oświatowej	Projekt budżetu na 2015 r.	2016 r.	2017 r.
Wynagrodzenia nauczycieli Zespołu Szkół Nr 2	1 020 722,25	821 116,00	1 032 602,00	821 116,00	821 116,00
Skutki dla budżetu	x	x	x	-211 486,00	0,00

Zamierza się przekazać z dniem 1 września 2015 r. Szkołę Podstawową Nr 2 im. Tarasa Szewczenki oraz Gimnazjum Nr 2 im. Tarasa Szewczenki w Białym Borze wchodzące w skład Zespołu Szkół Nr 2 do prowadzenia osobie prawnej. Planowane jest przekazanie nowemu podmiotowi dotacji na prowadzenie placówek w wysokości należnej subwencji oświatowej przypadającej dla wskazanych szkół. Nie przewiduje się w 2015 r. oszczędności z tego tytułu z uwagi na konieczność wypłacenia odpraw nauczycielom, oszczędności zauważalne będą dopiero 2016 r. (różnica pomiędzy dotychczasowymi kosztami funkcjonowania Zespołu, a należną subwencją wyniesie 211.486 zł).

Harmonogram wdrożenia: luty-wrzesień 2015 r.

Przedsięwzięcie nr 11

Zmniejszenie wydatków – przeniesienie klas IV-VI ze Szkoły Podstawowej w Sępólnie Wielkim do Szkoły Podstawowej w Białym Borze.

W związku z wejściem w życie z dniem 01.09.2015 r. nowego rozporządzenia w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej zwiększona będzie waga P1 (dla uczniów szkół podstawowych na terenach wiejskich i miasteczek do 5 tys. mieszkańców) o 0,02 dotychczasowego wskaźnika oraz utworzona zostanie nowa waga (P3) dla uczniów szkół podstawowych liczących do 70 uczniów (bez względu na to, czy leżą na terenie miasta czy wsi). W związku z powyższym zamiar reorganizacji nauczania w Szkole Podstawowej w Sępólnie Wielkim poprzez przeniesienie klas IV-VI do szkoły podstawowej w Białym Borze planuje się rozważyć w perspektywie przyszłego roku szkolnego, po uwzględnieniu kosztów funkcjonowania szkoły w świetle nowych przepisów.

Harmonogram wdrożenia: luty-wrzesień 2015r.

Przedsięwzięcie nr 12

Tabela Nr 31. Zmniejszenie zatrudnienia w grupie budowlanej działającej przy Urzędzie Miejskim w Białym Borze

Rodzaj wydatku	Projekt 2015	2015	2016	2017
Wynagrodzenia	31 958,28	13 315,95	31 958,28	31 958,28
Skutki dla budżetu:		-18 642,33	-13 315,95	0,00
ZFŚS	1 093,93	457,00	1 093,93	1 093,93
Skutki dla budżetu:	x	-636,93	-457,00	0,00

W 2015 r. zaplanowano zmniejszenie liczby osób pracujących w grupie budowlanej działającej przy Urzędzie Miejskim w Białym Borze. W związku z koniecznością wypłaty odszkodowań i okresem wypowiedzenia w 2015 r. oszczędności mogą wystąpić za okres 5 m-cy.

Harmonogram wdrożenia: luty 2015 r.

Przedsięwzięcie nr 13

Struktura zatrudnienia w Urzędzie Miejskim w Białym Borze

Strukturę zatrudnienia w Urzędzie Miejskim w Białym Borze uważa się za prawidłową, jednak ze względu na konieczność poprawy sytuacji finansowej jednostki stanowiska nie dające się scharakteryzować jako niezbędne do funkcjonowania Urzędu powinny być w miarę możliwości restrukturyzowane. Z tego względu w Urzędzie na bieżąco przeprowadzona będzie restrukturyzacja zatrudnienia, docelowo planuje się zlikwidowanie dwóch stanowisk urzędniczych. Zmiana struktury zatrudnienia spowoduje bardziej efektywne wykorzystanie dostępnych zasobów kadrowych oraz maksymalnie ograniczy wydatki ponoszone na wynagrodzenia w dziale 750 (administracja publiczna). W związku z powyższym planuje się oszczędności z tego tytułu w wysokości 47 355 zł, począwszy od 2017 r..

Harmonogram wdrożenia: luty - grudzień 2015 r.

5.4. Zmiany w wydatkach majątkowych

Tabela Nr 32. Zadania inwestycyjne gminy Biały Bór na 2015 rok

Dział	Rozdział	§	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie	Uzasadnienie
400	40002		Wywarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	20 000,00	0,00	20 000,00	Zadanie zaplanowano w związku z koniecznością dofinansowania budowy studni głębinowej dla osoby niepełnosprawnej, zamieszkującej samotnie w odległości ok. 4 km od najbliższej wsi. W chwili obecnej na posesji nie ma wody pitnej.
			Dostarczanie wody	20 000,00	0,00	20 000,00	
		6230	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	20 000,00	0,00	20 000,00	
600	60016		DOTACJE CELOWE NA BUDOWĘ STUDNI GŁĘBINOWYCH W GMINIE BIAŁY BÓR	20 000,00	0,00	20 000,00	Kontynuacja zadania rozpoczętego w roku 2014. Umowa na wykonanie zadania została podpisana w 2014 roku.
			Dochody własne jst	20 000,00	0,00	20 000,00	
			Transport i łączność	35 745,00	0,00	35 745,00	
			Drogi publiczne gminne	35 745,00	0,00	35 745,00	
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	35 745,00	0,00	35 745,00	
700	70005		ZAGOSPODAROWANIE TERENU KSZTAŁTUJĄCEGO OBSZAR PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W BIAŁYM BORZE- PLACE UTWARDZONE, DOJŚCIA	35 745,00	0,00	35 745,00	Kontynuacja zadania rozpoczętego w roku 2014. Rodzina tam zamieszkująca posiada trudne warunki bytowe. Umowa na wykonanie dokumentacji zawarta była w 2014 roku.
			Dochody własne jst	35 745,00	0,00	35 745,00	
			Gospodarka mieszkaniowa	38 417,00	9 000,00	38 417,00	
			Gospodarka gruntami i nieruchomościami	38 417,00	9 000,00	38 417,00	
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	38 417,00	9 000,00	47 417,00	
754			REMONT MIESZKANIA KOMUNALNEGO ŚWIERSZCZEWÓ 7/2	38 417,00	9 000,00	47 417,00	Na realizację tego zadania gmina podpisała umowę dofinansowania z
			Dochody własne jst	38 417,00	9 000,00	47 417,00	
			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	332 457,00	0,00	332 457,00	

75412	6057	Ochotnicze strażce pożarne	332 457,00	0,00	332 457,00	Urzędem Marszałkowskim w ramach działania z Regionalnego Programu Operacyjnego. Zgodnie z umową zadanie powinno być zakończone w I półroczu 2015 roku.
		Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	144 397,00	0,00	144 397,00	
		ZAPOBIEGANIE I OGRANICZENIE SKUTKÓW ZAGROZEŃ NATURALNYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE POWAŻNYM AWARIOM W GMINIE BIAŁY BÓR	144 397,00	0,00	144 397,00	
		Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p	144 397,00	0,00	144 397,00	
801	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	188 060,00	0,00	188 060,00	Zadanie było przewidziane do realizacji na 2014 rok. Jednak z uwagi na późny termin podpisania umowy dofinansowania z Powiatem Szczecińskim, zadanie nie było zrealizowane. W związku z aneksowaniem umowy dofinansowanie zadanie należy wykonać w 2015 r.
		ZAPOBIEGANIE I OGRANICZENIE SKUTKÓW ZAGROZEŃ NATURALNYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE POWAŻNYM AWARIOM W GMINIE BIAŁY BÓR	188 060,00	0,00	188 060,00	
		Oświata i wychowanie	0	145 000,00	145 000,00	
		Dowożenie uczniów do szkół	0	145 000,00	145 000,00	
80113	6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	0	145 000,00	145 000,00	Zadanie było przewidziane do realizacji na 2014 rok. Jednak z uwagi na późny termin podpisania umowy dofinansowania z Powiatem Szczecińskim, zadanie nie było zrealizowane. W związku z aneksowaniem umowy dofinansowanie zadanie należy wykonać w 2015 r.
		ZAKUP MIKROBUSA DO PRZEWOZU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZAMIESZKUJĄCYCH GMINĘ BIAŁY BÓR	0	145 000,00	145 000,00	
		Dochody własne jst	0	65 000,00	65 000,00	
		Inne	0	80 000,00	80 000,00	
900	6057	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	950 374,00	-16 643,00	933 731,00	Na realizację zadania gmina podpisała umowę dofinansowania z Urzędem Marszałkowskim w ramach działania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Termin zakończenia zadania - 2015 rok.
		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	401 363,00	0,00	401 363,00	
		Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	243 208,00	0,00	243 208,00	
		BUDOWA SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ W MIEJSCOWOŚCIACH BIAŁY BÓR I KALISKA	243 208,00	0,00	243 208,00	
90001	6059	Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p	243 208,00	0,00	243 208,00	Na realizację zadania gmina podpisała umowę dofinansowania z Urzędem Marszałkowskim w ramach działania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Termin zakończenia zadania - 2015 rok.
		Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	155 655,00	0,00	155 655,00	
		BUDOWA SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ W MIEJSCOWOŚCIACH BIAŁY BÓR I KALISKA	155 655,00	0,00	155 655,00	
			155 655,00	0,00	155 655,00	

Dochody własne jst		155 655,00	0,00	155 655,00	
6230	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych	2 500,00	0,00	2 500,00	W roku ubiegłym wpłynął wniosek na dofinansowanie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków, co było zgodne z regulaminem wewnętrznym gminy.
	DOTACJE CELOWE NA PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W GMINIE BIAŁY BÓR	2 500,00	0,00	2 500,00	
	Dochody własne jst	2 500,00	0,00	2 500,00	
90002	Gospodarka odpadami	524 011,00	-16 643,00	507 368,00	
6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	445 408,00	-17 229,00	428 179,00	Na realizację zadania gmina podpisała umowę dofinansowania z NFOŚiGW w Warszawie. Jednak po rozstrzygnięciu przetargu koszt zadania uległ zmniejszeniu.
	PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY BIAŁY BÓR	51 229,00	-17 229,00	34 000,00	Zakończenie zadania - wrzesień 2015 roku. Umowa z Wykonawcą została podpisana.
	Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p	51 229,00	-17 229,00	34 000,00	Zadanie realizowane w porozumieniu ze ZMiGDP w Karlinie. Łączne dofinansowanie wynosi 95%. Zadanie rozpoczęte w 2014 roku, w roku bieżącym następuje kontynuacja. Umowa z Wykonawcą została podpisana w roku ubiegłym. Termin zakończenia 2015 rok.
	REKULTYWACJA SKŁADOWISK ODPADÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE ZMiGDP ORAZ GMIN SĄSIEDNICH - GMINA BIAŁY BÓR	394 179,00	0,00	394 179,00	
	Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p	394 179,00	0,00	394 179,00	
6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	78 603,00	586,00	79 189,00	
	PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY BIAŁY BÓR	9 041,00	-3 041,00	6 000,00	j.w.
	Dochody własne jst	9 041,00	-3 041,00	6 000,00	
	REKULTYWACJA SKŁADOWISK ODPADÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE ZMiGDP ORAZ GMIN SĄSIEDNICH - GMINA BIAŁY BÓR	69 562,00	3 627,00	73 189,00	j.w. Należało zwiększyć wartość zadania, w związku z nie ujęciem

		Dochody własne jst	23 188,00	3 627,00	26 815,00	kwoty na zarządzanie projektem.
		Inne				
90095		Pozostała działalność	46 374,00	0,00	46 374,00	
	6050	Wydutki inwestycyjne jednostek budżetowych	25 000,00	0,00	25 000,00	
		USUWANIE WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY BIAŁY BÓR	25 000,00	0,00	25 000,00	Każdego roku gmina realizuje zadanie polegające na utylizacji azbestu. Zadanie jest finansowane w 100% przez WFOŚiGW.
		Inne	25 000,00	0,00	25 000,00	
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	63 123,00	0,00	63 123,00	
92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	23 323,00	0,00	23 323,00	
	6057	Wydutki inwestycyjne jednostek budżetowych	18 411,00	0,00	18 411,00	
		ZAGOSPODAROWANIE MIEJSC REKREACYJNYCH WYPOCZYNKOWYCH W MIEJSCOWOŚCI TRZEBIELE	18 411,00	0,00	18 411,00	Zadanie jest kontynuowane z roku poprzedniego. Umowa z Wykonawcą była podpisana w 2014 roku. Na zadanie gmina otrzymała dotację, na którą podpisała umowę z Urzędem Marszałkowskim Wydział PROW.
		Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p	18 411,00	0,00	18 411,00	
	6059	Wydutki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 912,00	0,00	4 912,00	
		ZAGOSPODAROWANIE MIEJSC REKREACYJNYCH WYPOCZYNKOWYCH W MIEJSCOWOŚCI TRZEBIELE	4 912,00	0,00	4 912,00	
		Dochody własne jst	4 912,00	0,00	4 912,00	
92116		Biblioteki	39 800,00	0,00	39 800,00	
	6220	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	39 800,00	0,00	39 800,00	Zadanie kontynuowane z 2014 roku. Gmina podpisała umowę dotacji z Biblioteką Publiczną. Biblioteka pozyskała dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Urzędu Marszałkowskiego.
		DOTACJA CELOWA NA PRZEBUDOWĘ I WYPOSAŻENIE BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W BIAŁYM BORZE	39 800,00	0,00	39 800,00	
		Dochody własne jst	39 800,00	0,00	39 800,00	
		Razem	1 440 116,00	137 357,00	1 577 473,00	

Harmonogram wdrożenia: luty 2015 r.

Harmonogram wdrożenia: luty 2015 r.

6.1. Wpływ podjętych działań na zmiany roczne dochodów

Tabela Nr 33. Zmiany roczne dochodów na skutek podjętych działań restrukturyzacyjnych

Klasyfikacja budżetowa			Rodzaj dochodu	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Dział	Rozdział	§					
Dochody bieżące				-577 600,00	744 157,00	0,00	3 360 000,00
630	63003	2007	Obchody Dnia Niepodległości w Białym Borze	7 496,00	-7 496,00		
700	70005	0470	Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie, służebność i użytkowanie wieczyste nieruchomości	0,00	75 678,00	0,00	0,00
700	70005	0470	Wpływy z opłaty adiacenckiej	63 000,00	-53 000,00	0,00	0,00
700	70005	0750	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych (media z mieszkań komunalnych)	51 516,00	5 420,00	0,00	0,00
700	70005	0750	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	10 388,00	0,00	0,00	0,00
754	75416	0570	Dochody z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych	-530 000,00	0,00	0,00	0,00
756	75615	0310	Podatek od nieruchomości od osób prawnych	-207 000,00	589 689,00	0,00	3 360 000,00
756	75616	0310	Podatek od nieruchomości od osób fizycznych	9 000,00	287 967,00	0,00	
900	90002	0490	Dochodów z opłat z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych	18 000,00	0,00	0,00	0,00
			Dotacje celowe na zadania bieżące	0,00	-154 102,00	0,00	0,00
Dochody majątkowe				638 180,00	-1 722 571,00	0,00	0,00
010	01095	0770	Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	194 000,00	0,00	0,00	0,00
630	6290	6207	Dotacja na doposażenie kąpieliska miejskiego w Białym Borze	24 999,00	0,00	0,00	0,00
800	80013	6330	Dotacja na zakup mikrobusa do przewozu osób niepełnosprawnych zamieszkujących gminę Biały Bór	80 000,00	0,00	0,00	0,00
801	80104	6207	Dotacja na budowę placu zabaw dla dzieci w Białym Borze	12 248,00	0,00	0,00	0,00
900	90002	6207	Dotacja na plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Biały Bór	-17 229,00	0,00	0,00	0,00

900	90004	6207	Dotacja na zagospodarowanie parku miejskiego w Białym Borze	249 982,00	0,00	0,00	0,00
900	90015	6207	Dotacja na montaż lamp hybrydowych na terenie gminy Białý Bór - etap II	33 690,00	0,00	0,00	0,00
921	92109	6207	Zagospodarowanie miejsca rekreacyjno-wypoczynkowego w miejscowości Trzebiele	21,00			
926	92601	6207	Dotacja na utworzenie miejsc sportowo-rekreacyjnych: budowa siłowni plenerowych na terenie gminy Białý Bór	60 469,00	0,00	0,00	0,00
			Dotacje celowe na inwestycje (ogółem)	0,00	-1 722 571,00		
Razem:				60 580,00	-978 414,00	0,00	3 360 000,00

W tabeli przedstawiono efekty planowanych działań naprawczych oraz zweryfikowano (zmniejszono) zaplanowane, niektóre dochody biorąc pod uwagę wykonanie wskazanych pozycji w 2014 r. Dotyczy to przede wszystkim dochodów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych oraz podatku od nieruchomości od osób prawnych. W projekcie budżetu zaplanowano wyższe dochody z tytułu podatku od nieruchomości osób prawnych mając na uwadze m.in., że Biogazownia w Trzebiele zostanie obciążona tym podatkiem już w 2015 r., jednak z uwagi na przeciągające się procedury związane z różnego rodzaju pozwoleniami, podatek będzie mógł być naliczony dopiero od 2016 r..

W tabeli powyżej wykazano również kwoty dotacji celowych, które występują w budżecie 2015 r., natomiast należy o nie pomniejszyć budżet 2016 r. gdyż są to dotacje jednorazowe związane z realizacją konkretnych zadań. Wpisane w tabeli kwoty „0” oznaczają, że dochody nie zmieniają się znacząco w związku z podjęciem innych niż do tej pory działań i zostaną ujęte na poziomie roku poprzedniego.

Analiza dochodów nie zawiera elementów, które są jeszcze na etapie opracowywania studium, planów zagospodarowania czy decyzji o warunkach zabudowy np. w okolicy Sępólna Wielkiego planowane jest powstanie nowej kopalni kruszyw mineralnych, co może mieć w przyszłości wpływ na zwiększenie podatku eksploatacyjnego oraz podatku od nieruchomości. W analizie ujęto jedynie te elementy, które wydają się możliwe do zrealizowania w niedługim okresie.

CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA GOSPODARKĘ BUDŻETOWĄ I FINANSE

Dochody jednostek samorządu terytorialnego będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

1. czynniki wewnętrzne, na które JST ma wpływ,
2. czynniki zewnętrzne, na które JST nie ma wpływu.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim polityka finansowa JST oraz potrzeby społeczności lokalnej.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim regulacje prawne obowiązujące JST. W ostatnim okresie szczególnie istotnie na sytuację finansową JST wpłynęły:

- wzrost zakresu zadań JST lub narzucenie określonych działań bez zapewnienia na ich cel adekwatnych środków finansowych (wcześniejsze podwyżki płac dla nauczycieli, gospodarka śmieciowa),
- proces ograniczania deficytu finansów publicznych, w tym zmiana klasyfikacji zobowiązań stanowiących dług JST w rozumieniu Ustawy o finansach publicznych,
- sytuacja gospodarcza kraju:
 - obniżenie tempa wzrostu PKB,
 - obniżenie inflacji,
 - zmniejszenie liczby transakcji na rynku nieruchomości (niższe wpływy PCC oraz niższe ceny lub nawet brak możliwości sprzedaży majątku JST),
 - pogorszenie sytuacji finansowej wielu przedsiębiorstw lub ich upadłość (niższe wpływy z CIT i PIT).

RYZIKO REALIZACJI DŁUGOTERMINOWEGO PLANU FINANSOWEGO

W trakcie realizacji długoterminowego planu finansowego należy uwzględnić możliwe wystąpienie zagrożeń utrudniających osiągnięcie zamierzonych celów. Zagrożenia te generują ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

RYZIKO ISTOTNEJ ZMIANY POLITYCZNEJ W ORGANACH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Radni – członkowie podstawowego organu stanowiącego JST – wybierani są w wyborach powszechnych. Dlatego też na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez JST mogą wpływać czynniki polityczne i społeczne.

RYZIKO INSTYTUCJONALNE

Związane jest z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów JST.

RYZIKO NIESTABILNOŚCI GOSPODARCZEJ I POLITYCZNEJ

Wiąże się z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej kraju lub regionu, wzrostu inflacji oraz bezrobocia. W rezultacie zjawiska te wpływają na dochody pochodzące z podatków i opłat.

RYZIKO BRAKU ZAKŁADANYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Występuje w przypadku finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi, np. z funduszy pomocowych.

RYZIKO PRZESZACOWANIA DOCHODÓW BUDŻETU

Przygotowanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach (np. co do wpływów ze sprzedaży mienia). W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem deficytu budżetowego, co może prowadzić do zaburzenia płynności finansowej.

RYZIKO NADZWYCZAJNEGO ZWIĘKSZENIA WYDATKÓW BUDŻETU

JST tworzą rezerwy na nieprzewidziane w budżecie wydatki. Może okazać się, że wystąpi nieplanowany wzrost wydatków przekraczający poziom utworzonej rezerwy (np. związanych z klęską żywiołową). Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zmniejszenie innych wydatków lub zwiększenie zadłużenia.

RYZIKO ZMIANY STAWEK PODATKÓW POŚREDNICH

JST mogą ponosić ryzyko zwiększenia stawek podatków pośrednich, w tym stawek podatku od towarów i usług (Vat).

Na gruncie obowiązującego stanu prawnego JST jako takie, co do zasady mają ograniczone prawo do pomniejszania podatku należnego o podatek naliczony. Powoduje to, że ponoszą ekonomiczny ciężar podatku od towarów i usług. Podwyższenie stawek podatku od towarów i usług może skutkować wyższymi cenami żądanymi przez dostawców i wykonawców w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

RYZIKO STÓP PROCENTOWYCH

Obligacje i kredyty oprocentowane są przeważnie według zmiennych stawek WIBOR, które zmieniają się zarówno w ciągu roku jak i w poszczególnych latach.

Na ustalenie wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego też JST powinna wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może zmniejszenie poziomu stawek WIBOR zaś zwiększenie poziomu inflacji prowadzi z reguły do zwiększenia poziomu stawek WIBOR. Tendencje te mają wpływ na poziom obsługi zadłużenia.

RYZIKO ZMIAN LEGISLACYJNYCH

Jest to ryzyko związane z możliwym występowaniem zmian prawnych, dotyczących JST. Jako przykład można tutaj wymienić Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 252, poz. 1692). W wyniku tego rozporządzenia klasyfikacja ta uległa poszerzeniu, co dla wielu JST oznaczało konieczność zakwalifikowania do długu wielu tytułów dotychczas nieuznawanych za dług. Kolejnym przykładem mogą być pojawiające się plany Ministra Finansów mające na celu ograniczanie deficytów JST.

6.2. Wpływ podjętych działań na zmiany roczne wydatków

Tabela Nr 34. Wydatki na skutek podjętych działań restrukturyzacyjnych

Klasyfikacja budżetowa			Rodzaj wydatku	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Dział	Rozdział	§				
Wydatki bieżące				29 505,00	-539 417,00	-99 355,00
700	70005	4010	Wynagrodzenia pracowników grupy budowlanej	-18 642,00	-13 315,00	0,00
700	70005	4260	Zakup energii	-17 563,00	0,00	0,00
750	75023	4010	Wynagrodzenia osobowe – U. Miejski	0	0	-47 355,00
750	75023	4440	ZFŚS	-12 492,00	0,00	0,00
750	75023	4440	ZFŚS	-636,00	-457,00	0,00
754	75416	4010	Wynagrodzenia osobowe Straż Miejska	184 757,00	-103 675,00	0,00
754	75416	4210	Zakup materiałów Straż Miejska	6 200,00	0,00	0,00
757	75702	8110	Odsetki od kredytów i pożyczek	60 000,00	-124 000,00	-52 000,00
801	80101	3020	Fundusz zdrowotny nauczycieli ZS Nr 1	2 816,00	0,00	0,00
801	80101	3020	Fundusz zdrowotny nauczycieli ZS Nr 2	609,00	0,00	0,00
801	80101	4010	Szkoła Podstawowe ZS Nr 2	0,00	-211 486,00	0,00
801	80146	4300	Dokształcanie zawod. nauczycieli ZS Nr1	-14 082,00	0,00	0,00
801	80146	4700	Dokształcanie zawod. nauczycieli ZS Nr2	-3 047,00	0,00	0,00
851	85154	4170	Zatrudnienie opiekunów świetlic	-30 718,00	-47 382,00	0,00
851	85195	2820	Dotacja celowa na ochronę i promocję zdrowia	5 500,00	-2 500,00	0,00
852	85215	3110	Dodatki mieszkaniowe	-50 000,00	0,00	0,00
852	85219	4010	Ekwiwalent pracowników opieki	-7 745,00	0,00	0,00
852	85219	4010	Dodatek szkodliwy dla pracowników MGOPS	-2 510,00	-502,00	0,00
921	92105	2820	Dotacja celowa na kulturę, sztukę ochronę dóbr kultury i tradycji	-2 300,00	-2 700,00	0,00
921	92109	2480	Dotacja dla BCKiR	-8 444,00	-19 043,00	0,00
921	92116	2480	Dotacja dla biblioteki publicznej	-5 518,00	-11 037,00	0,00
926	92604	2820	Dotacja celowa na kulturę fizyczną i sport	-56 680,00	-3 320,00	0,00
Wydatki majątkowe				137 357,00	0,00	0,00
700	70005	6050	Remont mieszkania komunalnego Świerszczewo 7/2	9 000,00	0,00	0,00
801	80113	6060	Zakup mikrobusa do przewozu osób niepełnosprawnych	145 000,00	0,00	0,00
900	90002	6057	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Biały Bór	-17 229,00	0,00	0,00
900	90002	6059	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Biały Bór	-3 041,00	0,00	0,00
900	90002	6059	Rekultywacja składowisk odpadów komunalnych na terenie ZMiGDP oraz gmin sąsiednich - gmina Biały Bór	3 627,00	0,00	0,00
Razem:				166 862	-539 417,00	-99 355,00

Opracowanie własne

Z powyższego zestawienia wynika, że realne oszczędności z zaplanowanych działań naprawczych przyniosą swój skutek dopiero od 2016 r.. Niewielkie oszczędności roku 2015 pozwolą urealnić budżet w kilku pozycjach projektu budżetu na 2015 r., gdzie już na etapie planów obniżono wydatki mając na uwadze konieczność ich zmniejszenia. Należy ponadto zapewnić, że opracowując program naprawczy jeszcze raz szczegółowo przeliczono wszystkie pozycje dochodów i wydatków i przy zaangażowaniu wszystkich, dostępnych sił i środków przedstawiony program możliwy jest do wykonania.

Podsumowanie – uzasadnienie podejmowanych działań w ramach postępowania naprawczego

Reasumując powyższe aspekty należy stwierdzić, iż fakt znacznego zadłużenia, a także konieczność jego restrukturyzacji jest przedmiotem działań Urzędu Miejskiego w Białym Borze od pewnego czasu. Wszelkie decyzje mające na celu poprawę kondycji finansowej gminy Biały Bór są krokami konkretnymi, które w przyszłości mogą pozwolić na odzyskanie zarówno płynności finansowej jak i dostosowanie wskaźników do stanu zgodnego z obowiązującymi przepisami. Przedstawione działania są niezbędne do podjęcia, by Gmina odzyskała bieżącą płynność finansową.

Gmina począwszy od 2020 roku spełnia wymóg art. 243 Ustawy o finansach publicznych.

8. Harmonogram spłaty pożyczki

Tabela Nr 35. Harmonogram spłaty pożyczki z Budżetu Państwa

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
oprocentowanie 3%								
Transze	16 211 549	-	-	-	-	-	-	-
Raty kapitałowe		700 000	1 311 549	2 000 000	2 600 000	3 400 000	3 200 000	3 000 000
Odsetki	-	486 346	444 346	426 000	366 000	288 000	186 000	90 000
Stan na koniec roku	16 211 549	15 511 549	14 200 000	12 200 000	9 600 000	6 200 000	3 000 000	-

Gmina planuje zaciągnąć pożyczkę z budżetu państwa w wysokości 16.211.549 zł na restrukturyzację zadłużenia gminy Biały Bór. Z zaciągniętej pożyczki zostanie spłacony kredyt w wysokości 3.200.000 zł udzielony przez Bank Spółdzielczy w Darłowie, zostaną wykupiono obligacje w wysokości 12.650.000 zł oraz zostanie pokryta część rozchodów z 2015 roku w wysokości 361.549 zł. Oprocentowanie kredytu w BS Darłowo wynosi na dzień obecny 4,5%, obligacje są oprocentowane w wysokości 3,5%. Pożyczka z budżetu państwa oprocentowana jest w wysokości 3%. Dzięki zaciągnięciu pożyczki z Budżetu państwa możliwe będzie rozłożenie w inny sposób zadłużenia gminy zwiększając raty spłaty od 2019 rok, w którym to roku gmina zaczyna spełniać wskaźniki z art. 243 ustawy o finansach publicznych i sytuacja finansowa gmina powinna ulec polepszeniu. Taki sposób postępowania pozwoli gminie odzyskać płynność finansową w najbliższych latach. W wyniku proponowanych działań gmina zaoszczędzi na odsetkach 137.000 zł.

9. Porównanie kredytów i pożyczek przed i po restrukturyzacji zadłużenia gminy

Tabela Nr 36. Porównanie kosztów kredytów i pożyczek przed i po restrukturyzacji zadłużenia

Zmiana stanu portfela kredytowego i pożyczek przed i po restrukturyzacji zadłużenia													
I	KREDYTY I POŻYCZKI WG STANU NA DZIEŃ 31.12.2014	lata	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	RAZEM	
		raty	821 267,00	1 751 946,30	3 536 000,00	2 756 000,00	1 776 000,00	1 776 000,00	1 776 000,00	1 802 000,00	1 750 000,00	1 800 000,00	
		odsetki	630 000,00	602 000,00	518 000,00	395 000,00	315 000,00	252 000,00	190 000,00	126 000,00	64 000,00	3 092 000,00	
		stan	16 947 946,30	15 196 000,00	11 660 000,00	8 904 000,00	7 128 000,00	5 352 000,00	3 550 000,00	1 800 000,00	0,00		

II	STAN KREDYTÓW I POŻYCZEK PO ZACIĄgniĘCIU POŻYCZKI Z BUDŻETU PAŃSTWA	lata	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
		raty	16 671 267,00	1 201 946,30	1 697 549,00	2 106 000,00	2 626 000,00	3 426 000,00	3 000 000,00	0,00		
		odsetki	630 000,00	506 000,00	454 000,00	430 000,00	369 000,00	290 000,00	186 000,00	90 000,00	0,00	2 955 000,00
		stan	17 309 495,30	16 107 549,00	14 410 000,00	12 304 000,00	9 678 000,00	6 252 000,00	3 000 000,00	0,00		

		lata	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
		raty	15 850 000,00	-550 000,00	-1 838 451,00	-650 000,00	850 000,00	1 650 000,00	1 450 000,00	1 250 000,00	-1 800 000,00	
		odsetki	0,00	-96 000,00	-64 000,00	35 000,00	54 000,00	38 000,00	-4 000,00	-36 000,00	-64 000,00	-137 000,00
II-1 OSZCZĘDNOŚCI		stan	361 549,00	911 549,00	2 750 000,00	3 400 000,00	2 550 000,00	900 000,00	-550 000,00	-1 800 000,00	0,00	

Wykumnie

Wyszczególnienie											
Lp.	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
9	Wskaznik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
9.1	Wskaznik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	5,70%	74,17%	10,98%	12,01%	11,60%	13,40%	16,08%	15,04%	12,65%	1,16%
9.2	Wskaznik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	4,49%	69,56%	7,26%	9,15%	9,43%	11,14%	13,82%	12,79%	11,40%	0,00%
9.3	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4	Wskaznik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	4,49%	69,56%	7,26%	9,15%	9,43%	11,14%	13,82%	12,79%	11,40%	0,00%
9.5	Wskaznik dochodów budżetowych powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki budżetowe, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaznik jednolitej)	-5,17%	1,28%	6,79%	7,22%	18,81%	18,81%	18,81%	18,81%	18,81%	18,81%
9.6	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ust. 1 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	x	4,61%	5,24%	7,48%	5,10%	10,94%	14,95%	18,81%	18,81%	18,81%
9.6.1	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ust. 1 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	x	-1,91%	-1,28%	0,97%	5,10%	10,94%	14,95%	18,81%	18,81%	18,81%
9.7	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ust. 1 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok budżetowy	x	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Spełniono	Spełniono	Spełniono	Spełniono
9.7.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ust. 1 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok budżetowy	x	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Spełniono	Spełniono	Spełniono	Spełniono
10	Przeznaczenie prognozowanych nadwyżki budżetowej, w tym na:	0,00	459 718,00	1 201 946,30	1 697 549,00	2 106 800,00	2 626 000,00	3 426 000,00	3 252 000,00	3 000 000,00	0,00
10.1	Spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	0,00	98 169,00	501 946,30	1 397 549,00	1 606 000,00	2 026 000,00	2 026 000,00	2 052 000,00	2 000 000,00	0,00
11	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
11.1	Wydatki budżetowe na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	10 739 373,74	9 961 931,00	9 586 071,00	9 586 071,00	9 586 071,00	9 587 000,00	9 587 000,00	9 587 000,00	9 587 000,00	9 587 000,00
11.2	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego	2 602 925,97	2 618 872,00	2 618 872,00	2 618 872,00	2 618 872,00	2 619 000,00	2 619 000,00	2 619 000,00	2 619 000,00	2 619 000,00
11.3	Wydatki o charakterze finansowym, o którym mowa w art. 226 ust. 1 pkt 4 ustawy	2 312 436,00	1 138 615,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.3.1	Wydatki majątkowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.3.2	Wydatki inwestycyjne	2 312 436,00	1 138 615,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.4	Wydatki inwestycyjne finansowane	108 909,00	1 098 815,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.5	Nowe wydatki inwestycyjne	9 227 439,77	438 858,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.6	Wydatki majątkowe w formie dotacji	77 994,00	39 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12.1	Dochody budżetowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	311 685,65	214 511,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	292 504,34	188 475,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.1.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	292 504,34	188 475,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	1 865 620,80	1 722 571,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	1 865 620,80	1 617 571,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania	1 485 359,80	1 617 571,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.3	Wydatki budżetowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	343 798,80	207 035,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.3.1	- w tym finansowanie środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	292 504,34	180 979,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.3.2	Wydatki budżetowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	292 504,34	180 979,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	1 387 019,80	1 262 011,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.4.1	- w tym finansowanie środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	896 129,58	814 195,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.4.2	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	1 346 889,80	814 195,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

II. TABELA NR 37. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOW/AGMINY BIAŁY BÓI LATA 2015-2023 PO UWZGLĘDNIENIU ZAŁOŻEŃ PROGRAMU

WYKONANIE

WYKONANIE

WYKONANIE

Lp.	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Dochody ogółem	25 000 616,27	24 904 154,26	23 525 940,30	23 525 740,00	26 885 700,00	26 885 700,00	26 885 700,00	26 885 700,00	26 885 700,00	26 885 700,00
1.1	Dochody budżetu	21 912 078,00	22 402 583,26	21 146 740,30	21 146 740,00	26 506 700,00	26 506 700,00	26 506 700,00	26 506 700,00	26 506 700,00	26 506 700,00
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	1 680 147,00	2 073 148,00	2 073 148,00	2 073 148,00	2 073 148,00	2 073 148,00	2 073 148,00	2 073 148,00	2 073 148,00	2 073 148,00
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	4 362,73	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
1.1.3	podatki i opłaty	4 889 309,10	6 028 165,00	6 928 500,00	6 928 500,00	10 288 500,00	10 288 500,00	10 288 500,00	10 288 500,00	10 288 500,00	10 288 500,00
1.1.3.1	z podatku od nieruchomości	2 526 228,19	3 593 000,00	4 470 657,00	4 470 657,00	7 830 657,00	7 830 657,00	7 830 657,00	7 830 657,00	7 830 657,00	7 830 657,00
1.1.4	z subwencji ogólnych	6 406 970,00	7 057 801,00	7 057 801,00	7 057 801,00	7 057 801,00	7 057 801,00	7 057 801,00	7 057 801,00	7 057 801,00	7 057 801,00
1.1.5	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	4 841 378,44	3 409 950,26	3 255 848,26	3 255 848,26	3 255 848,26	3 255 848,26	3 255 848,26	3 255 848,26	3 255 848,26	3 255 848,26
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	3 088 530,25	2 101 571,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00
1.2.1	ze sprzedaży majątku	744 215,67	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00	3 790 000,00
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	2 344 314,58	1 722 571,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Wyniki ogółem	27 503 344,63	24 644 436,26	22 323 794,00	21 828 191,00	24 779 700,00	24 259 700,00	23 459 700,00	23 633 700,00	23 885 700,00	26 885 700,00
2.1	Wyniki budżetu	23 948 152,43	22 466 963,26	21 927 546,00	21 828 191,00	21 828 191,00	21 828 191,00	21 828 191,00	21 828 191,00	21 828 191,00	21 828 191,00
2.1.1	z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	874 435,00	673 590,00	606 641,00	606 641,00	606 641,00	606 641,00	606 641,00	606 641,00
2.1.1.1	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego z przedsiębiorstwa państwowego	0,00	0,00	874 435,00	673 590,00	606 641,00	606 641,00	606 641,00	606 641,00	606 641,00	606 641,00
2.1.2	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego z przedsiębiorstwa państwowego	663 383,22	630 000,00	506 000,00	454 000,00	430 000,00	369 000,00	290 000,00	186 000,00	90 000,00	0,00
2.1.3	wydatki na obsługę długu, w tym:	637 383,22	630 000,00	506 000,00	454 000,00	430 000,00	369 000,00	290 000,00	186 000,00	90 000,00	0,00
2.1.3.1	odsetki i dyskonta dobiegające wyłączenia z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciąganych na skład krajowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.1.1	odsetki i dyskonta dobiegające wyłączenia z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na skład krajowy)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1.3.1.2	odsetki i dyskonta dobiegające wyłączenia z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciąganych na skład krajowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2	Wyniki majątkowe	3 555 192,20	1 577 473,00	396 248,00	1 697 549,00	2 106 000,00	2 426 000,00	1 631 509,00	1 805 509,00	2 057 509,00	5 057 509,00
3	Przebiegi budżetu	-2 502 728,36	-409 718,00	1 201 946,30	1 697 549,00	2 106 000,00	2 426 000,00	1 631 509,00	1 805 509,00	2 057 509,00	5 057 509,00
4.1	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	3 515 698,58	16 211 549,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	3 515 698,58	16 211 549,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.3.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	2 502 728,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4	Inne przychody finansowe z zaciąganiem długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.4.1	w tym na pokrycie deficytu budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Różnice budżetu	788 784,38	16 671 267,00	1 201 946,30	1 697 549,00	2 106 000,00	2 426 000,00	1 631 509,00	1 805 509,00	2 057 509,00	5 057 509,00
5.1	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	788 784,38	16 671 267,00	1 201 946,30	1 697 549,00	2 106 000,00	2 426 000,00	1 631 509,00	1 805 509,00	2 057 509,00	5 057 509,00
5.1.1	w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot umiarkowanych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tego:	302 784,38	255 267,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.1	kwota przypadających na dany rok kwot umiarkowanych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy	302 784,38	255 267,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.2	kwota przypadających na dany rok kwot umiarkowanych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.1.1.3	kwota przypadających na dany rok kwot umiarkowanych wyłączeń innych niż określone w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2	Inne rozliczenia finansowe ze spłaty długu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Kwota długu	17 769 213,30	17 309 495,30	16 107 549,30	14 410 000,00	12 304 000,00	9 678 000,00	6 252 000,00	3 000 000,00	0,00	0,00
7	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Różnica między dochodami budżetu a wydatkami budżetu	-2 036 074,41	-64 380,00	1 219 194,30	1 318 549,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00
8.1	Różnica między dochodami budżetu a wydatkami budżetu	-2 036 074,41	-64 380,00	1 219 194,30	1 318 549,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00
8.2	Różnica między dochodami budżetu a wydatkami budżetu, skorygowanymi o środki a wydatkami budżetu, pomniejszonymi o wydatki	-2 036 074,41	-64 380,00	1 219 194,30	1 318 549,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00	4 678 509,00

Wykonanie

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie									
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
9	Wskaznik spłaty zobowiązań										
9.1	Wskaznik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przysługujących na dany rok	5,70%	74,17%	10,98%	12,01%	11,69%	13,40%	16,08%	15,04%	12,65%	1,10%
9.2	Wskaznik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przysługujących na dany rok	4,40%	69,56%	7,26%	9,15%	9,43%	11,14%	13,82%	12,79%	11,40%	0,00%
9.3	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przysługujących do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przysługujących na dany rok	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.4	Wskaznik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przysługujących na dany rok	4,40%	69,56%	7,26%	9,15%	9,43%	11,14%	13,82%	12,79%	11,40%	0,00%
9.5	Wskaznik dochodów budżetowych powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki budżetowe, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaznik jednorazowy)	-5,17%	1,20%	6,79%	7,22%	18,81%	18,81%	18,81%	18,81%	18,81%	18,81%
9.6	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ust. 1 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat		4,61%	5,24%	7,48%	5,10%	10,94%	14,95%	18,81%	18,81%	18,81%
9.6.1	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ust. 1 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat		-1,91%	-1,28%	0,97%	5,10%	10,94%	14,95%	18,81%	18,81%	18,81%
9.7	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ust. 1 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy		Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono
9.7.1	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ust. 1 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy		Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono	Nie spełniono
10	Przeznaczenie przychodów budżetowych, w tym na:										
10.1	Spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	0,00	459 716,00	1 201 946,30	1 697 549,00	2 106 000,00	2 626 000,00	3 426 000,00	3 252 000,00	3 000 000,00	0,00
11	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych										
11.1	Wydatki budżetowe na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	10 739 373,34	9 961 931,00	9 585 571,00	9 538 216,00	9 538 216,00	9 538 216,00	9 538 216,00	9 538 216,00	9 538 216,00	9 538 216,00
11.2	Wydatki budżetowe z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego	2 602 925,97	2 638 872,00	2 638 872,00	2 638 872,00	2 638 872,00	2 638 872,00	2 638 872,00	2 638 872,00	2 638 872,00	2 638 872,00
11.3	Wydatki budżetowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 225 ust. 1 pkt 4 ustawy	2 312 436,00	1 138 615,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.3.1	Wydatki budżetowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 225 ust. 1 pkt 4 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.3.2	Wydatki budżetowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 225 ust. 1 pkt 4 ustawy	2 312 436,00	1 138 615,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.4	Wydatki inwestycyjne	108 909,00	1 098 815,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.5	Nowe wydatki inwestycyjne	9 227 439,77	438 858,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.6	Wydatki majątkowe w formie dotacji	77 994,00	39 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy										
12.1	Dochody budżetowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	331 685,65	214 531,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	292 504,34	180 475,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.1.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	292 504,34	180 475,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	1 865 620,80	1 722 571,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	1 865 620,80	1 617 571,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.2.1.1	- w tym środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	1 865 620,80	1 617 571,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.3	Wydatki budżetowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	343 798,80	207 035,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.3.1	- w tym finansowanie środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	292 504,34	180 475,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.3.2	Wydatki budżetowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z jednostkami dysponującymi środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	292 504,34	180 475,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.4	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	1 867 019,80	1 262 011,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.4.1	- w tym finansowanie środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	896 129,58	834 195,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.4.2	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z jednostkami dysponującymi środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	1 346 589,80	834 195,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie

Lp.	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
12.5	Wyniki na wkład krajowy w związku z umową o świadczenie usług finansowania z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.5.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.6	Wyniki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2011 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.6.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.7	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	364 426,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.7.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	364 426,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.8	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową po dniu 1 stycznia 2011 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.8.1	w tym w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	Kwoty dotyczące przebiegu i spłaty zobowiązań po samodzielnym zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.1	Kwota zobowiązań wynikających z przebiegu przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidacyjnych i przekształceniowych zakładach opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.2	Dochoły budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 854, z późn. zm.)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.3	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o których mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.4	Wyniki na spłatę przebiegu zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.5	Wyniki na spłatę przebiegu zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.6	Wyniki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejrzystych do końca 2011 r. na podstawie przepisu o zakładach opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.7	Wyniki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Dane uzupełniające o dług i jego spłatę	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.1	Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt 5.1, wynikające z umowy z tytułu zobowiązań już zaciąganych	798 794,38	16 671 267,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.2	Kwota długu, którego planowana spłata dokonana są z wydatków budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3	Wyniki zmniejszające dług, w tym	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3.1	spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, umów z pkt 14.3.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3.2	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.3.3	wpłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.4	Wynik operacji finansowych wpływających na kwotę długu i m. in. umorzeniu, różnic kursowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Dane dotyczące realizacji obowiązków przebiegujących	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.1	Środki z przebiegujących umorzone na rachunku bankowym, w tym	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.1.1	środki na zaspokojenie roszczeń obligatariuszy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.2	Wyniki bieżące z tytułu świadczenia emisji należnego obligatariuszem, nieuwzględniane w linie spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Przewodnicząca Rady

Wanda Król

